

**P
O
R
A
D
C
A**

9

**DAŇOVÝ
PORIADOK**

*správa daní
súdne poplatky*

2021
26. ročník

Pripravujeme do č. 10/2021

■ Exekučný poriadok

s komentárom

Exekučným súdom sa rozumie súd, na ktorom sa vedie exekučné konanie (reálne sa vedie exekútorom, a teda exekútorským úradom, na exekučnom je však tiež založený exekučný súdny spis, ktorý obsahuje exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie, poverenie exekútora a ostatné dokumenty podľa povahy konania – námietky, návrh na odklad exekúcie či na zastavenie exekúcie a rozhodnutia o nich). Exekučný súd poveruje súdneho exekútora vykonaním exekúcie, a teda po tom, ako ho exekútor o toto poverenie požiada, zisťuje, či je exekučný titul vykonateľný, v súlade so zákonom, či sa v návrhu nežiada viac ako je rozhodnutím priznané a podobne. Ak je všetko v poriadku, exekútora poverí, a ten až po tomto úkone môže reálne vykonať exekúciu. Exekučný súd zároveň rozhoduje o námietkach, odklade či o zastavení exekúcie. Exekútor môže svoju činnosť vykonávať aj po splnení ďalšej podmienky, ktorou je personálne, materiálne a technické vybavenie úradu (to najmä znamená, že exekútor používa elektronickú dátovú schránku, ako aj potrebný exekučný program). Exekútor musí zároveň podať vyhlásenie Slovenskej komore exekútorov o tom, že má voči oprávneným usporiadané všetky záväzky.

VYDAVATELSTVO
PORADCA
radí, rieši problémy
vydáva publikácie

PORADCA

2021/9 – 26. ročník

legislatíva

L

■ Daňový poriadok

s komentárom 14

ING. DANIELA IVANÁKOVÁ

- Správa daní • Podania
- Daňová povinnosť • Registračná povinnosť
- Správca dane • Daňová kontrola
- Daňové tajomstvo • Zastupovanie
- Osoby zúčastnené na správe daní
- Miestna príslušnosť • Vecná príslušnosť
- Odklad platenia dane • Splátky
- Index daňovej spoľahlivosti
- Daňové konanie • Daňový preplatok a nedoplatok
- Oznamovacia povinnosť

poradenstvo

T

TÉMA ČÍSLA

■ **Súdne poplatky po poslednej novele** 289

JUDR. EDMUND HORVÁTH

V ročníku 2021 pripravujeme:

■ **Zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku...** s komentárom

■ **Zákon o obmedzení platieb v hotovosti** s komentárom

■ **Zákon o elektronickej fakturácii** s komentárom

■ **Zákon o ochrane hospodárskej súťaže** s komentárom

Legislatíva

14 Daňový poriadok
s komentárom

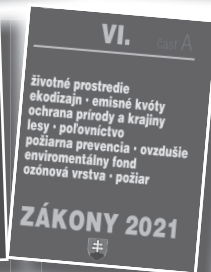
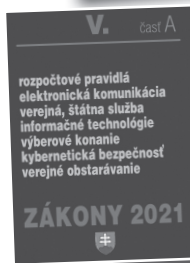
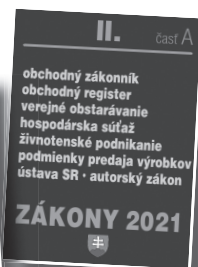
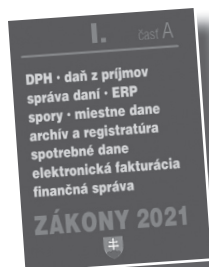
ING. DANIELA IVANÁKOVÁ

V súlade so zákonom č. 45/2021 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok), určuje Finančné riaditeľstvo SR podmienky, na základe ktorých môže správca dane povoliť odklad platenia dane alebo platenie dane v splátkach. Odklad platenia dane alebo platenie dane v splátkach možno povoliť, ak je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:

- zaplatením dane by bola ohrozená výživa daňového subjektu alebo osôb na jeho výživu odkázaných;
- u daňového subjektu došlo k poklesu príjmov, a preto nie je možné očakávať zaplatenie dane v lehote splatnosti a to hlavne v dôsledku mimoriadnej situácie, ktorou je napríklad obdobie pandémie alebo živelná pohroma;
- zaplatenie dane by zvýšilo platobnú neschopnosť daňového subjektu pri výraznom obmedzení, alebo prerušení vykonávania podnikateľskej činnosti na základe prijatých rozhodnutí vlády SR;
- iné preukázateľné dôvody vážneho charakteru, pre ktoré nie je možné daň zaplatiť.

Tento inštitút sa vzťahuje na všetky dane, vrátane sankcií (pokuty, úrok z omeškania), pretože na účely daňového poriadku sa daňou rozumie daň podľa osobitných predpisov vrátane úroku z omeškania, úroku a pokuty podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov.

Zákony 2021

Objednávajte alebo predplaťte si telefonicky: 041/56 52 871, 879, 0915 033300,
poradca@poradca.sk, e-shop www.poradca.sk

Poradenstvo

Téma čísla

289 Súdne poplatky
po poslednej novele

JUDR. EDMUND HORVÁTH

V súvislosti so zavedením nového konania o zrušení obchodnej spoločnosti alebo družstva v Civilnom mimosporovom poriadku sa nezavádza nová osobitná sadzba súdneho poplatku pre toto konanie, len sa dopĺňa poznámka k položke 1 v Sadzobníku súdnych poplatkov. Podľa písmena b) tejto položky (ak nemožno predmet konania oceniť peniazmi) sa bude uhrádzať poplatok za návrh na zrušenie obchodnej spoločnosti alebo družstva, ktoré môže začať iba na návrh. Rovnako sa bude postupovať i v prípade odvolacieho konania proti rozhodnutiu o zrušení obchodnej spoločnosti alebo družstva či v prípade vymenovania likvidátora, za odvolanie likvidátora a nahradenie inou osobou. Poplatok za každý takýto návrh bude predstavovať sumu 99,50 eur. V súvislosti s návrhom na predĺženie lehoty na odstránenie dôvodu, pre ktorý sa začalo konanie, o zrušení obchodnej spoločnosti alebo družstva sa v sadzobníku zavádza nová položka 13a.

zo Zbierky zákonov

Prehľad nových predpisov a zmien v legislatíve.

Právo

Archívny a registratúra

Zákon č. 364/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť: 1. 1. 2021

Právny predpis

- Stanovuje, že štát má predkupné právo k archívnym dokumentom nachádzajúcich sa v súkromnom vlastníctve, tiež mení a dopĺňa doposiaľ platnú legislatívu v oblasti práv a povinností zriaďovateľa archívu, či vlastníka archívneho dokumentu, evidovania archívnych dokumentov, podmienok prístupu k archívnym dokumentom a obmedzovania prístupu k nim, osobitného povolenia na prístup k archívnym dokumentom, práv a povinností pôvodcu registratúry, elektronického registratúrneho záznamu, registratúrneho poriadku a registratúrneho plánu, prípravy vyradovacieho konania a jeho realizácia, preberania archívnych dokumentov, štátnej správy na úseku archívov a registratúr, evidencie archívov, pečatí a pečatidiel, ako aj evidencie pôvodcov registratúr, vývozu a dovozu archívnych dokumentov, kontroly vykonávanej colnými orgánmi, nútej úschovy, vyvlastnenia, priestupkov a iných správnych deliktov.
- Svojím znením mení a dopĺňa niektoré ustanovenia zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 390/2019 Z. z.

Konkurz a reštrukturalizácia

Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 412/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravod-

livosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 1. 1. 2021

Vyhláška

- Stanovuje výšku preddavku na úhradu nákladov konkurzu (6 500 eur, u malého konkurzu 500 eur) a paušálnu odmenu a náhradu nevynutných výdavkov spojených s vedením konania (paušálna odmena sa správcovi stanoví primerane k nákladom konkurzu, resp. v súhrnnej výške 500 eur, ktorá sa uhrádza z preddavku na úhradu nákladov malého konkurzu a z výťažku).

Bezpečnosť štátu

Ústavný zákon č. 414/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 29. 12. 2020

Právnym predpisom

- Sa stanovujú podmienky vyhlásenia núdzového stavu, ale aj možnosť uložiť povinnosti na postihnutom alebo bezprostredne ohrozenom území štátu.

Životné prostredie

Rozšírená zodpovednosť výrobcov vyhradených výrobkov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 368/2020 Z. z., ktorou sa dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 12. 12. 2020

Vyhľadka

- Doplna do pŕvode platnej ustanovenie, v zmysle ktorého sa za ekonomicky oprávnené výdavky na zabezpečenie triedeného zberu a zhodnotenie odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov považujú náklady zistené súčinom sadzby stanovenej od druhov odpadu – sklo, plasty, papier, kompozitné obaly na báze lepenky, kov – a množstva preukázaného materiálového toku okrem vykúpeného komunálneho odpadu. Pri určovaní nákladov na plnenie vyhradených povinností výrobcu obalov a výrobcu neobalových výrobkov sa za ekonomicky oprávnené výdavky považujú výdavky zistené súčinom sadzby uvedenej v zmluve a množstva preukázaného materiálového toku okrem vykúpeného komunálneho odpadu.

Práca a mzdy

Odborná spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 369/2020 Z. z., ktorým sa mení a doplna nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

1. 1. 2021

Nariadenie vlády

- Rieši odbornú spôsobilosť, sústavu špecializačných odborov a sústavu certifikovaných pracovných činností, s orientáciou na povolanie lekár, zubný lekár a výkon jeho pracovných činností, farmaceut a výkon jeho pracovných činností, sestra a výkon jej pracovných činností, pôrodná asistentka, fyzioterapeut, verejný zdravotník, zdravotnícky laborant, nutričný terapeut, dentálna hygienička, rádiologický technik, zdravotnícky záchranár, zubný technik, technik pre zdravotnícke pomôcky, logopéd, psychológ, liečebný pedagóg, výkon pracovných činností laboratórneho diagnostika, ale aj špecializačné štúdium zdravotníckych pracovníkov.

Regulácia povolani

Zákon č. 391/2020 Z. z. o teste proporcionality v oblasti regulácie povolani

Účinnosť:

1. 1. 2021

Zákon

- Ustanovuje pravidlá posudzovania proporcionality prostredníctvom testu proporcionality v oblasti regulácie povolani (reguláciou povolani je potrebné chápať zavedenie nových ustanovení alebo zmena existujúcich ustanovení v právnych predpisoch alebo vo vnútorných predpisoch profesijnej organizácie, ktoré obmedzujú prístup k povolaniu uvedenému v zozname regulovaných povolani alebo k povolaniu, ktoré nie je uvedené v tomto zozname a jeho regulácia sa navrhuje, vykonávanie regulovaného povolani, právnu formu vykonávania regulovaného povolani alebo používanie profesijných titulov, ktorými sú profesijné označenie v odbornej činnosti alebo v skupine odborných činností, ktorého použitie je priamo alebo nepriamo podmienené získaním príslušnej odbornej kvalifikácie) a pôsobnosť orgánov verejnej správy (profesijnou organizáciou je samosprávna právnická osoba združujúca fyzické osoby vykonávajúce príslušné regulované povolanie, v ktorej registrácia alebo členstvo je podmienkou na výkon regulovaného povolani) pri zabezpečovaní testu proporcionality na účely zabezpečenia riadneho fungovania vnútorného trhu a ochrany spotrebiteľa.

V teste proporcionality sa posudzujú

- a) povaha rizík, ktoré súvisia s cieľmi verejného záujmu, najmä rizík pre spotrebiteľov, príjemcov služieb, odborne spôsobilé osoby, ďalšie fyzické alebo právnické osoby,
- b) dostatočnosť alebo nedostatočnosť existujúcej právnej úpravy týkajúcej sa regulovaných povolani ustanovenej v právnych predpisoch alebo vo vnútorných predpisoch profesijnej organizácie z hľadiska dosiahnutia sledovaného cieľa,
- c) vhodnosť regulácie povolani z hľadiska dosiahnutia sledovaného cieľa dôsledným a systematickým postupom, ako aj posúdenie, či zistené riziká upravuje obdobne ako pri porovnateľných činnostiach,
- d) dosah na voľný pohyb osôb a služieb, výber služby pre spotrebiteľov a kvalitu poskytovanej služby,
- e) možnosť použitia menej obmedzujúcich prostriedkov na dosiahnutie cieľa verejného záujmu; ak ide len o ochranu spotrebiteľa a zistené riziká sa týkajú vzťahu

odborne spôsobilej osoby a spotrebiteľa bez negatívneho vplyvu na ďalšie fyzické osoby alebo ďalšie právnické osoby, osobitne sa posudzuje, či cieľ verejného záujmu možno dosiahnuť menej obmedzujúcim spôsobom ako vyhradením príslušnej činnosti,

- f) účinok regulácie povolania v spojení s inými reguláciami povolaní, najmä spôsob, akým regulácia povolania v spojení s inými požiadavkami prispieva k dosiahnutiu cieľa verejného záujmu, a či je nevyhnutná na dosiahnutie sledovaného cieľa.

Školstvo

Financovanie školstva

Zákon č. 371/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 16. 12. 2020

Zákon

- Upravuje novo upravuje aj poskytovanie príspevku na špecifiká, ale aj finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových projektov. Zároveň stanovuje, že zo štátneho rozpočtu možno prispievať aj na financovanie školského zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, samosprávneho kraja, štátom uznanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, inej právnickej osoby, ktorá v predchádzajúcom kalendárnom roku nevytvorila zisk, alebo fyzickej osoby na účel zverejnený na webovom sídle Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.
- Spomínaný právny predpis legislatívne rieši aj štruktúru finančných prostriedkov v kapitole ministerstva školstva a v kapitole ministerstva vnútra, príspevok na špecifiká, financovanie rozvojových projektov, dotácie, zber údajov na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov obciam, ale i pokutu vo výške sumy, ktorá zodpovedá sume použitej inak, za nedodržanie účelu použitia príspevku na záujmové vzdelávanie, príspevku na špecifiká, alebo finančných prostriedkov na realizáciu roz-

vojových projektov, ktorú zriaďovateľovi školy alebo školského zariadenia uloží ministerstvo alebo okresný úrad v sídle kraja.

Evidencia publikačnej činnosti

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 397/2020 Z. z. o centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti a centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti

Účinnosť: 1. 1. 2021

Vyhláška

- V nadväznosti na ustanovenia zákona o vysokých školách bližšie špecifikuje kategórie evidencie publikačnej činnosti, evidencie ohlasu na výstup publikačnej činnosti, evidencie výstupu publikačnej činnosti a evidencie ohlasu na výstup publikačnej činnosti, evidencie umeleckej činnosti, evidencie ohlasu na výstup umeleckej činnosti, evidencie výstupu umeleckej činnosti a evidencie ohlasu na výstup umeleckej činnosti.

Financie zo štátneho rozpočtu pre školy

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 402/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 1. 1. 2021

Podľa nariadenia vlády

- Normatív na žiaka školy umeleckého priemyslu, ktorý začal štúdium v príslušnom odbore vzdelávania zaradenom do kategórie škôl podľa predpisov účinných do 31. augusta 2020, sa určí rovnako ako normatív na žiaka strednej odbornej školy v príslušnej kategórii.
- Na účely výpočtu normatívu pre špeciálne materské školy sa v roku 2021 použijú údaje o počte detí podľa stavu k 31. decembru 2020.

Vysoké školy

Zákon č. 410/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní

kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

23. 12. 2020

Právny predpis

- Rieši zmeny pôvodného znenia zákona v orientáciou na povinnosť ministra obrana predkladať prezidentovi republiky návrh rektora vojskovej vysokej školy na odvolanie profesora, plnenie úlohy odvolacieho orgánu v správnom konaní ministerstvom obrany, pričom rovnaké povinnosti majú vo vzťahu k policajným vysokým školám minister vnútra a zdravotným vysokým školám minister zdravotníctva.
- Doposiaľ platný zákon sa tiež mení v oblasti podmienok prijatia na štúdium, iného ako riadneho skončenia štúdia, pôsobnosti vlády a ministerstva školstva, vyhlásenia neplatnosti štátnej skúšky alebo jej súčasti, vyhlásenia neplatnosti rigorózneho skúšky alebo jej súčasti, odňatie vedecko-pedagogického titulu alebo umelecko-pedagogického titulu, návrh na odvolanie profesora a vzdanie sa akademického titulu.
- Svojím znením upravuje i niektoré časti zákona č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 435/2020 Z. z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení

Účinnosť:

1. 1. 2021

- Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach vypracúvajú školy a školské zariadenia okrem školských účelových zariadení. Uvedený dokument musí obsahovať údaje o škole alebo o školskom zariadení v rozsahu: názov, adresa, telefónne číslo, webová stránka, ak ho má zriadené, adresa elektronickej pošty, mená a priezviská vedúcich zamestnancov a ich funkcie, mená, priezviská a označenie funkcie členov rady školy alebo rady školského zariadenia, ak je zriadená, resp. údaje o zriaďovateli v rozsahu: názov, ak je zriaďovateľom

právnická osoba, alebo meno a priezvisko, ak je zriaďovateľom fyzická osoba, sídlo, ak je zriaďovateľom právnická osoba, alebo adresa trvalého pobytu, ak je zriaďovateľom fyzická osoba, telefónne číslo, adresa elektronickej pošty, informáciu o činnosti rady školy alebo rady školského zariadenia a o činnosti poradných orgánov riaditeľa školy, ak sú zriadené, najmä počet a dátumy zasadnutí a prijaté uznesenia, počet detí, žiakov alebo poslucháčov, počet pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov a ďalších zamestnancov, údaje o plnení kvalifikačného predpokladu pedagogických zamestnancov, informácie o aktivitách a prezentácii školy alebo školského zariadenia na verejnosti, informácie o projektoch, do ktorých je škola alebo školské zariadenie zapojené, informácie o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou v škole alebo v školskom zariadení, informácie o priestorových podmienkach a materiálno-technických podmienkach školy alebo školského zariadenia a informácie o oblastiach, v ktorých škola alebo školské zariadenie dosahuje dobré výsledky, o oblastiach, v ktorých má škola alebo školské zariadenie nedostatky. Správu vypracováva materská škola, základná a stredná škola.

Škola v prírode

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 436/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 305/2008 Z. z. o škole v prírode v znení vyhlášky č. 204/2015 Z. z.

Účinnosť:

1. 1. 2021

Vyhláška

- Mení podmienky realizácie škôl v prírode, s tým, že mení ustanovenia doposiaľ platného právneho predpisu v oblasti rozvrhnutia výchovno-vzdelávacieho procesu, povinnosti riaditeľa vysielajúcej školy, obsah plánu organizačného zabezpečenia školy a povinnosť zákonnému zástupcu žiaka voči pedagogickému vedúcemu.

Základná škola

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 437/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008

Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 1. 1. 2021

Právna norma

- Mení ustanovenia doposiaľ platnej vyhlášky v oblasti poradných orgánov základnej školy, organizácie výletov, exkurzií a výcvikov, iných súčastí výchovno-vzdelávacej činnosti školy, rozvrhu hodín a dokumentácie školy.

Materská škola

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 438/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky č. 308/2009 Z. z.

Účinnosť: 1. 1. 2021

Vyhláška

- Mení doposiaľ platnú legislatívu orientovanú na činnosť materskej školy v časti spôsobu organizácie výchovy a vzdelávania, prijímania detí do materskej školy, organizácie materskej školy, poradných orgánov riaditeľa, bezpečnosti a ochrany zdravia a dokumentácie materskej školy.

Sociálne zabezpečenie

Sociálne poistenie

Zákon č. 372/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 30. 12. 2020

Zákon

- Rieši problematiku minimálneho starobného dôchodku, ale aj obdobie dôchodkového poistenia na účely jeho priznania. Poznamenáva však, že ak starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok vyplácaný po dovŕšení dôchodkového veku je zvýšený na sumu minimálneho dôchodku podľa uvedenej právnej normy v znení účinnom do 31. decembra 2020, obdobie dôchodkového poistenia získané do 31. decembra 2020 sa na účely zvýšenia sumy starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku na sumu minimálneho dôchodku

posudzuje podľa tohto právneho predpisu účinnom do 31. decembra 2020.

- Podľa novej právnej úpravy je tiež Sociálna poisťovňa povinná v elektronickej podobe sprístupniť zamestnávateľovi informácie o jeho zamestnancovi, ktoré spracúva vo svojom informačnom systéme a ktoré sú nevyhnutné na určenie obdobia, počas ktorého zamestnanec nie je povinný platiť poisťné na nemocenské poistenie, poisťné na dôchodkové poistenie a poisťné na poistenie v nezamestnanosti z dôvodu, že zamestnanec bol uznaný za dočasne práceneschopného alebo z dôvodu že sa mu poskytuje materské, či osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby alebo dieťaťa bez súhlasu dotknutej osoby.

Splatnosť poisťného

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 380/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 131/2020 Z. z. o splatnosti poisťného na sociálne poistenie v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 17. 12. 2020

- Na základe nových podmienok poisťné na sociálne poistenie, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ktorí vykazujú pokles čistého obratu alebo pokles príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti určený podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 76/2020 Z. z. o spôsobe určenia poklesu čistého obratu a príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 132/2020 Z. z. o 40 % a viac, za mesiace marec, máj, jún, júl a december roku 2020 je splatné do 30. 6. 2021.

Rodičovský príspevok

Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 382/2020 Z. z. o ustanovení súm rodičovského príspevku

Účinnosť: 1. 1. 2021

- V súlade s citovaným opatrením sa sumy rodičovského príspevku ustanovujú nasledovne:

Rodičovský príspevok tvorí

- a) suma 275,90 eura mesačne,
- b) suma 378,10 eura mesačne, ak sa oprávnenej osobe, ktorá o rodičovský príspevok požiada, pred vznikom nároku na túto dávku vyplácalo z dôvodu starostlivosti o toto dieťa materské alebo obdobná dávka ako materské v členskom štáte Európskej únie.

Prídavok na dieťa

Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 383/2020 Z. z. o úprave súm prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa

Účinnosť: 1. 1. 2021

- Legislatívne zmeny prináša citované opatrenie v oblasti sumy prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa.
Prídavok na dieťa tvorí suma 25,50 eura. Táto čiastka sa zvýši o 104,76 eura za kalendárny mesiac, v ktorom nezaopatrené dieťa prvýkrát nastúpilo do prvého ročníka základnej školy. Príplatek k prídavku je stanovený vo výške 11,96 eura.

Pomoc v hmotnej núdzi

Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 384/2020 Z. z. o úprave súm pomoci v hmotnej núdzi

Účinnosť: 1. 1. 2021

- Sumy dávky v hmotnej núdzi určené na zabezpečenie základných životných podmienok sa od účinnosti tohto opatrenia stanovujú nasledovne:
 - a) 67,80 eura mesačne, ak ide o jednotlivca,
 - b) 129 eur mesačne, ak ide o jednotlivca s dieťaťom alebo najviac so štyrmi deťmi,
 - c) 117,80 eura mesačne, ak ide o dvojicu bez detí,
 - d) 176,40 eura mesačne, ak ide o dvojicu s dieťaťom alebo najviac so štyrmi deťmi,
 - e) 188,40 eura mesačne, ak ide o jednotlivca s viac ako štyrmi deťmi,
 - f) 237,70 eura mesačne, ak ide o dvojicu s viac ako štyrmi deťmi.

Ochranný príspevok určený na zabezpečenie osobných výdavkov člena domácnosti, ktorý nemá možnosť zabezpečiť si príjem alebo zvýšiť si príjem vlastnou prácou je nasledovný:

- a) 69,40 eura mesačne, ak ide o člena domácnosti, ktorý dosiahol vek potrebný na nárok na starobný dôchodok, je poberateľom predčasného starobného dôchodku, je invalidnou osobou z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, je osamelým rodičom, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do 31 týždňov veku dieťaťa, ktorý sa osobne, každodenne a riadne stará o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie, alebo sa zúčastňuje na resocializačných programoch v resocializačnom stredisku pobytovou formou, v rámci ktorých si nemôže zabezpečiť príjem vlastnou prácou,
- b) 38,10 eura mesačne, ak ide o člena domácnosti, ktorým je tehotná žena od začiatku ôsmeho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, alebo má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, úraz alebo karanténne opatrenie, pre ktoré je fyzická osoba uznaná ošetrovujúcim lekárom za dočasne práceneschopného na viac ako 30 po sebe nasledujúcich dní.
- c) 14,90 eura mesačne, ak ide o člena domácnosti, ktorým je tehotná žena od začiatku štvrtého mesiaca tehotenstva, ktorá sa zúčastňuje pravidelne raz za mesiac na preventívnych prehliadkach u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodníctvo, alebo rodič dieťaťa, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do jedného roku veku dieťaťa.

Aktivačný príspevok, určený na podporu získania, udržania, prehlbenia alebo zvýšenia vedomostí, odborných zručností, praktických skúseností, pracovných návykov na účely zvýšenia pracovného uplatnenia na trhu práce, tvorí suma:

- a) 138,70 eura u občana, ktorý má príjem zo závislej činnosti najmenej vo výške mesačnej minimálnej mzdy,
- b) 69,40 eura u občana, ktorý je v evidencii uchádzačov o zamestnanie a zúčastňuje sa na vzdelávaní na získanie nižšieho stredného vzdelania, zvyšuje si kvalifikáciu formou externého štúdia na strednej škole alebo štúdia organizovaného externou formou na vysokej škole a nezískal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, zúčastňuje sa na vzdelávaní a príprave pre trh práce a projektov v dohodnutom rozsahu najmenej 32 hodín počas 30 dní, je plnoletý a vykonáva aktivačnú činnosť formou menších

obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj, je plnoletý a vykonáva menšie obecné služby v rozsahu najmenej 64 hodín mesačne a najviac 80 hodín mesačne na základe písomnej dohody medzi úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a obcou alebo rozpočtovou organizáciou, resp. príspevkovou organizáciou, ktorej zriaďovateľom je obec, je plnoletý a vykonáva dobrovoľnícku činnosť v rozsahu najmenej 64 hodín mesačne a najviac 80 hodín mesačne na základe písomnej dohody medzi úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a organizátorom dobrovoľníckej činnosti, ktorému sa vypláca rodičovský príspevok, ak študuje na strednej škole alebo na vysokej škole alebo ktorý vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu,

Príspevok na nezaopatrené dieťa, ktorý je určený na podporu výchovy, vzdelávania a všestranného rozvoja dieťaťa v domácnosti, ktoré riadne plní povinnú školskú dochádzku tvorí suma 19 eur.

Príspevok na bývanie, určený na čiastočnú úhradu nákladov spojených s bývaním, je stanovený vo výške 58,50 eura mesačne, ak ide o domácnosť s jedným členom domácnosti, resp. 93,40 eura mesačne, ak ide o domácnosť s viacerými členmi domácnosti, alebo ak ide o nájom bytu viacerými nájomcami.

Dotácie

Zákon č. 417/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 1. 1. 2021

Právny predpis

- Mení a dopĺňa niektoré ustanovenia doposiaľ platnej normy zameranej na druhy poskytovaných dotácií s orientáciou na ich nový druh – dotáciu na podporu plnenia a dotáciu na podporu dobrovoľníckej činnosti s ich špecifikáciou, ale aj dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb a dotáciu na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, dotáciu na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí, žiadosť o poskytnutie dotácie (žiadosť o dotáciu na podporu rodovej rovnosti podanú do 31. decembra 2020 ministerstvo neposudzuje; ministerstvo oznámi písomne túto skutočnosť

žiadateľovi do 10. januára 2021 spolu s poučením o možnosti podať žiadosť o dotáciu na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí do 28. februára 2021. Žiadosť o dotáciu na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí, žiadosť o dotáciu na podporu plnenia funkcií rodiny a žiadosť o dotáciu na podporu dobrovoľníckej činnosti na rozpočtový rok 2021 sa predkladá ministerstvu od 11. januára 2021 do 28. februára 2021), lehoty na podávanie žiadostí a pôsobnosť ministerstva a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na poskytovanie dotácie.

Nemocenské poistenie

Zákon č. 426/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť: 31. 12. 2020

Právny predpis

- Stanovuje, že z nemocenského poistenia sa za zákonných podmienok poskytujú nemocenské dávky, do ktorých radíme i tehotenské a skutočnosti, že plynutie ochranné lehoty na účely jeho sa neskončí z dôvodu vzniku sociálneho zabezpečenia. Zároveň mení podmienky rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu, zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia a povinnosti ďalších právnických osôb.
- Zákon tiež stanovuje obdobie dôchodkového poistenia na účely minimálneho dôchodku.
- Zároveň mení a dopĺňa niektoré ustanovenia zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Sociálnoprávna ochrana detí a kurately

Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 447/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z.

o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

1. 1. 2021

Právny predpis

- Mení a dopĺňa ustanovenia riešiacie problematiku náležitostí programu centra pre deti a rodiny a špecializovaného programu centra pre deti a rodiny, počtu zamestnancov a profesijnej štruktúry zamestnancov v odbornom tíme centra, počtu zamestnancov a profesijnej štruktúry zamestnancov v skupine a v samostatne usporiadanej skupine, poskytovania stravovania v centre, výšku dennej stravy jednotky a podrobnosti o osobnom vybavení detí a úschove cenných vecí v centre, odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, kvalifikačného predpokladu profesionálneho náhradného rodiča, rozsahu a podrobností prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti a náležitostí zhodnotenia tejto prípravy, výšky úhrady výdavkov, výšky zvýšených výdavkov na dieťa a mladého dospelého v profesionálnej náhradnej rodine, základného vybavenia a ďalšieho vybavenia a podrobností o vedení evidence výdavkov, výšky vreckového a príspevku na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého, žiadosť o udelenie akreditácie, predloženie platnosti a zmenu akreditácie, podrobnosti o overovaní odbornej spôsobilosti a ďalšie podrobnosti o akreditácii, zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny a určenia miery ohrozenia dieťaťa, náležitostí a podrobností vedenia plánov, podrobností vedenia a náležitostí spisovej dokumentácie.

Bývanie

Dotácie na obstaranie nájomného bytu

Vyhláška Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 373/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 181/2019 Z. z. o výške dotácie na obstaranie nájomného bytu, obstaranie technickej vybavenosti a odstránenie systémovej poruchy bytového domu a o výške oprávnených nákladov na obstaranie nájomného bytu

Účinnosť:

1. 1. 2021

Vyhláška

- Stanovuje výšku obstarávacích nákladov v závislosti od podlahovej plochy obstarávaného nájomného bytu a od spôsobu jeho obstarania, štandardu, úrovne výstavby budovy, v ktorom sa tento byt nachádza, sadzby dane z pridanej hodnoty uplatnenej pri obstaraní nájomného bytu a lokality, v ktorej sa uvedený byt nachádza. Špecifickou je výška obstarávacieho nákladu na 1 m² podlahovej plochy obstarávaného nájomného bytu v krajskom meste alebo v obci susediacej s krajským mestom a v hlavnom meste SR – Bratislave.

Podpora zo Štátneho fondu rozvoja bývania

Vyhláška Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 374/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 284/2013 Z. z. o podrobnostiach o výške poskytovanej podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania, o všeobecných podmienkach poskytnutia podpory a o obsahu žiadosti v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

1. 1. 2021

Právna norma

- Mení a dopĺňa niektoré ustanovenia doposiaľ platnej vyhlášky orientované na výšku podpory súvisiacu s obstaraním bytu, všeobecné podmienky poskytnutia podpory, účel a požadovanú výšku podpory, údaje o stavbe, preukázanie schopnosti platenia splátok a úrokov a zabezpečenie záväzkov.

Zdravotníctvo

Zdravotné poisťovne

Zákon č. 392/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť:

1. 1. 2021

Právny predpis

- Priniesol rad zmien týkajúcich sa činnosti zdravotnej poisťovne, výdavkov na prevádzkové činnosti zdravotnej poisťovne, uzatváranie zmlúv o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,

úhrady zdravotnej starostlivosti, finančné zúčtovanie, oznamovacej povinnosti, predchádzajúceho súhlasu úradu, povinnosti zdravotnej poisťovne, dokumentácie, pôsobnosti úradu, ďalšej činnosti úradu, predsedu úradu, hospodárenia úradu, výkonu štátnej správy (ministerstvo zdravotníctva, centrum pre klasifikačný systém, odborná spôsobilosť pre klasifikačný systém, osvedčovanie zhody) a platobného výmeru vo veciach uplatnených platiteľom poisťového.

- Spomínaná právna norma mení a dopĺňa aj niektoré ustanovenia zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zdravotné poistenie

Zákon č. 393/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť:

1. 1. 2021

Zákon

- Upravuje doposiaľ platnú legislatívu v oblasti prihlášky na verejné zdravotné poistenie, úhrady nákladov zdravotnej starostlivosti poskytnutej poistencovi, ktorý je poberateľom dôchodku a má bydlisko v inom členskom štáte, úhrady zdravotnej starostlivosti pre cudzinca s poskytnutou doplnkovou ochranou

a obeť obchodovania s ľuďmi, zárobkovej činnosti, platiteľov poisťného, vymeriavacieho základu, vykazovania poisťného, práv a povinností poistenca, povinností platiteľa poisťného, mesačného prerozdelenia preddavkov na poisťné, ročného prerozdelenia poisťného a nadlimitnej sumy, t. j. sumy, o ktorú prekračujú skutočné náklady zdravotnej poisťovne na zdravotnú starostlivosť na poistenca.

- Svojím znením mení aj niektoré ustanovenia zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Dane

Zákon o dani z príjmov

Zákon č. 416/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť:

30. 12. 2020

Zákon

- Mení charakteristiku právnickej osoby, daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou, mikrodaňovníka, daňovníka nespolupracujúceho štátu, ale i ďalšie ustanovenia pôvodnej platnej legislatívy v oblasti príjmov zo závislej činnosti, príjmov oslobodených od dane, nezdaniteľnej časti základu dane, oslobodenia od dane, sadzby dane, zdroja príjmov daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou, daňových výdavkov, odpisov hmotného a nehmotného majetku, postupu pri odpisovaní hmotného majetku, odpočtu výdavkov (nákladov) na výskum a vývoj, uplatnenia nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka, zamestnaneckej prémie a daňového bonusu, spôsobu preukazovania nároku na zníženie základu dane, zamestnaneckú prémii, daňový bonus a daňový bonus na zaplatené úroky, ročného zúčtovania, povinnosti zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, platenia preddavkov na

daň, zahraničného platiteľa dane, lehôt na podávanie daňového priznania, prehľadu a hlásenia, osobitného základu dane z podielu na zisku (dividendy), vyrovnacieho podielu, podielu na likvidačnom zostatku, podielu na výsledku podnikania vyplácaného tichému spoločníkovi a podielu člena pozemkového spoločenstva s právnu subjektivitou na zisku a na majetku a potvrdenia vydávané finančnou správou.

Energie

Energetická efektívnosť

Zákon č. 419/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť:

1. 1. 2021

Zákon

- Stanovuje opatrenia na podporu a zlepšenie energetickej efektívnosti (proces, ktorý prispieva k zvýšeniu energetickej účinnosti alebo k zníženiu energetickej náročnosti premeny, distribúcie alebo spotreby energie pri zohľadnení technických, hospodárskych alebo prevádzkových zmien, alebo zmien správania koncových odberateľov a konečných spotrebiteľov), povinnosti pri tvorbe koncepčných dokumentov v oblasti energetickej efektívnosti, práva a povinnosti osôb v oblasti energetickej efektívnosti, pravidlá pri výkone energetického auditu, podnikanie v oblasti poskytovania energetických služieb, poskytovanie informácií. Od účinnosti citovanej právnej normy sa mení v oblasti faktora primárnej energie na účel vykazovania úspor, cieľov energetickej efektívnosti, potenciálu systémov centralizovaného zásobovania teplotou, dohody o úspore energie, spotreby energie v budovách, energetického audítora a jeho činnosti, energetického auditu, energetickej služby, poskytovateľa garantovanej energetickej služby, informovanosti o energetických službách a energetickej efektívnosti, informovanosti v tepelnej energetike, monitorovania, vyhodnocovania a overovania národného cieľa, podporných činností energetickej efektívnosti, priestupkov a iných správnych deliktov.
- Citovaná norma mení a dopĺňa i niektoré ustanovenia zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov, zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných

zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, zákona č. 251/ o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 314/2012 Z. z. o pravidelnej kontrole vykurovacích systémov a klimatizačných systémov a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 198/2020 Z. z.

Podnikanie

Regionálna investičná pomoc

Zákon č. 420/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

1. 1. 2021

Zákon

- Stanovuje kritériá, na základe ktorých sú mzdové náklady oprávnené v rámci realizácie investičného zámeru, mení podmienky na poskytnutie investičnej pomoci, vrátane centra podnikových služieb, doručovania stanoviska poskytovateľa investičnej pomoci, oprávnenia prijímateľ uskutočniť zmeny, ktoré ovplyvňujú povahu investičného zámeru, alebo podmienky, za ktorých bola investičná pomoc poskytnutá, zrušenie rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci, povinnosť ministerstva hospodárstva zasielať správy kontrolným orgánom.
- Svojim znením dopĺňa prechodné ustanovenia zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov v nadväznosti na poskytovanie investičnej pomoci.

Ochrana podnikateľov

Zákon č. 421/2020 Z. z. o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Účinnosť:

1. 1. 2021

- Účelom dočasnej ochrany je vytvorenie časovo obmedzeného rámca na ochranu pred veriteľmi a nástrojov na podporu podnikateľov vo

finančných ťažkostiach, ktoré im majú umožniť pokračovať v podnikaní a zabrániť tak najmä strate pracovných miest, know-how a priniesť vyššiu mieru uspokojenia pohľadávok veriteľov. O poskytnutie dočasnej ochrany je oprávnený žiadať podnikateľ, ktorý má na území Slovenskej republiky centrum hlavných záujmov.

- Počas dočasnej ochrany nemožno rozhodnúť o začatí konkurzného konania voči podnikateľovi pod dočasnou ochranou.

Poskytnutie investičnej pomoci

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 429/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 195/2018 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky na poskytnutie investičnej pomoci, maximálna intenzita investičnej pomoci a maximálna výška investičnej pomoci v regiónoch Slovenskej republiky

Účinnosť:

1. 1. 2021

- V súlade s citovaným nariadením v prípade, že prijímateľ investičnej pomoci nebol podľa rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci vydaného do 31. decembra 2020 povinný do 12. marca 2020 splniť podmienku
 - minimálnej výšky podielu nových strojov, prístrojov a zariadení určených na výrobné účely na obstaranom dlhodobom hmotnom majetku a dlhodobom nehmotnom majetku, sa táto podmienka znižuje o 10 %,
 - maximálneho podielu obstaraných strojov, prístrojov a zariadení v priemyselnej výrobe, ktoré môžu byť umiestnené v doplnkových miestach realizácie investičného zámeru, sa táto podmienka zvyšuje na 40 % obstarávacej ceny všetkých obstaraných strojov, prístrojov a zariadení, ktoré sú zahrnuté do oprávnených nákladov investičného zámeru, na ktoré je investičná pomoc poskytnutá.

odborné mesačníky vydavateľstva PORADCA

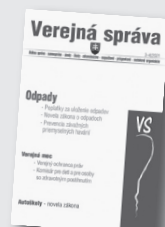
PAM 4-5/2021

- Zdravotná poisťovňa povinnosti zamestnávateľa
- Služby zamestnanosti
- Oslobodené príjmy od 1. 1. 2021

VS 3-4/2021

- Odpady
- Verejná moc
- Autoškoly

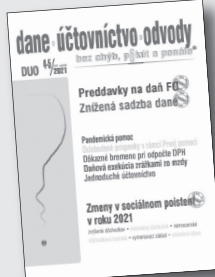
1000 riešení 4/2021

- DPH – zmeny 2021
- Daňové priznania FO a PO
- Verejná správa

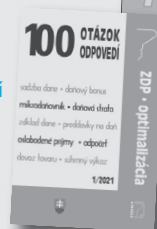
DUO 4-5/2021

- Preddavky na daň FO
- Znížená sadzba dane
- Zmeny v sociálnom poistení

100 otázok a odpovedí

- ZDP – novela

Objednávajújte telefonicky: 041/56 52 871, 879, 0915 033300, mailom: abos@poradca.sk, www.poradca.sk, posielame poštou alebo prostredníctvom kuriéra

VYDAVATELSTVO
PORADCA
radí, rieši problémy
vydáva publikácie

Práce a Mzdy
bez chýb, pŕkút a penále
DUO
bez chýb, pŕkút a penále

PORADCA
OTÁZOK
ODPOVEDÍ
1000
riešení

ZÁKONY
po novelách
úplné znenie
AKTUALIZÁCIE
úplné znenia zákonov
po posledných novelách

Daňový poriadok

ZÁKON č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok)
s komentárom

Ing. Daniela Ivanáková

Predpokladom pre rozhodovanie o povolení odkladu alebo splátok na základe ostatnej novely daňového poriadku je podanie žiadosti, ktorú podáva daňový subjekt príslušnému správcovi dane písomne alebo ústne do zápisnice, alebo elektronicky prostredníctvom elektronickej podateľne. Osoby vymedzené v ustanovení § 14 daňového poriadku majú povinnosť doručiť žiadosť elektronickými prostriedkami spôsobom podľa § 13 ods. 5 daňového poriadku. Správca dane posudzuje žiadosť podľa jej obsahu, avšak zo žiadosti musí byť zrejmé, kto žiadosť podáva, v akej veci a čo sa navrhuje. Písomná žiadosť musí byť podpísaná osobou, ktorá žiadosť podáva. V prípade žiadosti o povolenie odkladu alebo splátok daňový subjekt musí v žiadosti jednoznačne uviesť niektorú z podmienok, ktoré určilo Finančné riaditeľstvo SR, na základe ktorej žiada o povolenie odkladu alebo splátok. Spolu so žiadosťou musia byť predložené aj doklady preukazujúce jeho tvrdenia. Ak daňový subjekt svoje tvrdenie nepreukáže, a ani správca dane nemá tvrdenie daňového subjektu preukázané napr. dokladmi, písomnosťami získanými pri správe daní, nachádzajúcimi sa v daňovom spise tohto subjektu, tak žiadosti nebude možné vyhovieť. Daňový subjekt môže preukázať, že zaplatením dane by bola ohrozená výživa daňového subjektu alebo osôb na jeho výživu odkázaných.

Úvod

Jednotlivé dane sú v Slovenskej republike upravené v jednotlivých daňových zákonoch. Tie-to zákony upravujú práva a povinnosti v súvislosti s konkrétnou daňou, napr. čo je predmetom dane – príjem, majetok, dodanie tovaru a pod., do kedy sa podáva daňové priznanie, kto podáva daňové priznanie, aká je lehota splatnosti dane atď.

Procesné hľadisko správy daní, a to napr. opis činností daňových subjektov, správcu dane upravuje zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) v znení neskorších predpisov. Niektoré činnosti súvisiace so správou daní sú upravené v konkrétnych daňových zákonoch. Daňový poriadok upravuje správu daní, práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vznikajú v súvislosti so správou daní. Okrem iného rieši napríklad proces daňovej kontroly, registračné konanie, daňové exekučné konanie alebo sankcie.

Správa daní zahŕňa množstvo činností a procesov ich vykonania, tak na strane daňového subjektu, správcu dane alebo tretej osoby. Môžeme uviesť napríklad tieto oblasti:

1. priebeh registrácie pre vybrané dane,
2. začatie, priebeh a skončenie daňovej kontroly,
3. miestne zisťovanie,
4. spôsob podávania daňových priznaní,
5. spôsob komunikácie so správcom dane,
6. spôsob platenia dane,
7. pravidiel podávania dodatočných daňových priznaní,
8. pravidiel určovania miestnej príslušnosti správcu dane,
9. pravidiel doručovania písomností,
10. pravidiel plynutia lehôt,
11. pravidiel odvolania,
12. pravidiel odloženia platenia dane alebo platenia dane v splátkach,
13. pravidiel vráťania daňového preplatku,
14. pravidiel vymáhania daňového nedoplatku,
15. určenie výšky alebo spôsobu výpočtu pokút a úrokov z omeškania.

K správe daní patrí aj určenie miestnej príslušnosti správcu dane – daňového úradu, ktorému sa podáva daňové priznanie.

Spravu dane z príjmov, dane z pridanej hodnoty okrem dovozu tovaru a dane z motorových vozidiel vykonávajú daňové úrady. Správu spotrebných daní a DPH pri dovoze tovaru vykonávajú colné úrady. Miestne dane spravujú mestá a obce.

Na správe daní sa zúčastňuje aj samotný daňový subjekt – podnikateľ a ďalšie osoby vymedzené daňovým poriadkom.

Daňový poriadok bol vypracovaný s cieľom zabezpečiť efektívnejšie fungovanie daňovej správy. Prvoradým cieľom bolo zabezpečenie rýchlejšej komunikácie so správcom dane a znížení osobnej komunikácie daňovníka s daňovým úradom. Zásadným bolo zavedenie elektronického doručovania dokumentov za splnenia podmienok elektronického doručovania.

Vzhľadom na to, že došlo k rozsiahlej elektronizácii správy daní, bolo nevyhnutné obstaráť nové časti daňového informačného systému za účelom zabezpečenia realizácie základných daňových procesov. **Základom elektronizácie bolo** uskutočniť ju v súlade s novou organizačnou štruktúrou, tiež bolo nutné prispôbiť procesy spracovania takýmto spôsobom:

- podpora zmeny organizačnej štruktúry,
- nepredĺženie času potrebného na vybavenie príslušnej agendy,
- zefektívnenie výkonu činností orgánov štátnej správy v oblasti daní a poplatkov,
- cieľom najmä spokojnosť daňových subjektov.

Daňový informačný systém bol zavedený ako

- štandardný daňový informačný systém,
- dokumentačný systém,
- integračná platforma,
- centrálny register daňových subjektov prepojený na centrálny register fyzických a právnických osôb,
- potrebný hardware,
- vybudovanie záložného pracoviska,
- výdavky na elektronizáciu služieb a integráciu informačných systémov verejnej správy
- základ pre plánované zjednotenie výberu daní, cla a poistných odvodov,
- základ pre zámer zjednotenia výberu daní, cla a poistných odvodov,
- úspora finančných prostriedkov.

Zavedením opatrení v daňovom poriadku došlo

- k zníženiu nárokov na výdavkovú časť štátneho rozpočtu,
- k zefektívneniu procesov na strane daňových orgánov,
- k vytvoreniu priestoru k zvýšeniu daňovej disciplíny realizáciou proaktívneho prístupu

■ Zákon č. 563/2009 Z. z.

daňových orgánov vo vzťahu k daňovým subjektom,

- k vytvoreniu širších možností umožňujúcich odhaľovanie daňových únikov,
- umožneniu vybavenia agendy na ľubovoľnom mieste daňovej správy,
- implementáciou kontaktného centra k možnosti získavania zo strany daňového subjektu k potrebným informáciám aj na diaľku,
- zjednodušeniu tlačív a právnych predpisov,
- k zníženiu fyzického kontaktu subjektov so zamestnancom daňovej správy,
- k úspore na strane daňových orgánov a daňových subjektov,
- k zníženiu administratívnej náročnosti a byrokracie,
- k zjednodušeniu a sprehľadneniu procesu spojeného s daňovými povinnosťami,
- k uľahčeniu získania informácií o právach a povinnostiach povinných osôb,
- k časovej úspore pri administrácii daňovej agendy,
- k úspore nákladov podnikateľských subjektov na poštovnom, na bankových poplatkoch, na pracovné zdroje zaoberajúce sa daňovou agendou.

Daňový poriadok je rozdelený na sedem častí, niekoľko hláv, diely a oddiely:

- Prvá časť – upravuje základné a všeobecné ustanovenia
- Druhá časť – upravuje činnosti správcu dane
- Tretia časť – upravuje platenie dane
- Štvrtá časť – upravuje daňové konanie
- Piata časť – upravuje zodpovednosť za porušenie povinností
- Šiesta časť – upravuje osobitné ustanovenia pre konkurz, reštrukturalizáciu a oddĺženie
- Siedma časť – upravuje spoločné, splnomocňovacie, prechodné a záverečné ustanovenia.

Novely zákona v roku 2019

Zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa mení a dopĺňa Daňový poriadok bol schválený 5. 12. 2018 a účinnosť nadobudol 1. 7. 2019.

Zákon zjednotil úpravu kompetencií orgánov finančnej správy. V minulosti bola táto úprava obsiahnutá

- **v zákone č. 333/2011 Z. z.** o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva v znení neskorších predpisov (úprava kompetencií Ministerstva financií SR, Finančného riaditeľstva SR a Kriminálneho úradu

finančnej správy),

- **v zákone č. 479/2009 Z. z.** o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (úprava kompetencií daňových úradov a osobitne Daňového úradu pre vybrané daňové subjekty),
- **v zákone č. 652/2004 Z. z.** o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (úprava kompetencií colných úradov a oprávnení a povinností colníka).

Zákon reflektuje programové vyhlásenie vlády, v ktorom sa kabinet zaviazal k transformácii Daňového úradu pre vybrané daňové subjekty na **Úrad pre vybrané hospodárske subjekty**. Úrad zostal inštitucionálne zaradený v sústave štátnych orgánov v oblasti daní, poplatkov a colníctva ako daňový úrad. Novým zákonom však došlo k rozšíreniu osobnej pôsobnosti tohto úradu, a to tak, že plní úlohy daňového úradu po novom aj vo vzťahu k obchodníkom s cennými papiermi, dôchodkovým správcovským spoločnostiam, doplnkovým dôchodkovým spoločnostiam, platobným inštitúciám a v neposlednom rade aj voči subjektom so statusom schváleného hospodárskeho subjektu. Zároveň sa **z Colného úradu Žilina na Úrad pre vybrané hospodárske subjekty** presunula kompetencia rozhodovať o žiadosti o udelenie statusu schváleného hospodárskeho subjektu. Pri výkone tejto kompetencie **má postavenie colného orgánu**.

Ďalším z ťažiskových cieľov nového zákona bolo ustanoviť zjednocujúce pravidlá vykonávania štátnej služby pre pracovníkov finančnej správy vykonávajúcich štátnu službu, s dôrazom na zachovanie ich predchádzajúcich benefitov.

- V minulosti plnili úlohy finančnej správy **colníci**, ktorých štátna služba je upravená v zákone č. 200/1998 Z. z.,
- **štátni zamestnanci**, ktorých služobným úradom je Finančné riaditeľstvo SR a ktorých úprava je obsiahnutá v zákone č. 55/2017 Z. z.

Vzhľadom na zlúčenie colnej a daňovej správy, ku ktorému došlo dňa 1. 1. 2012, bolo žiaduce zjednotiť aj personálny substrát finančnej správy a vytvoriť novú kategóriu „**príslušník finančnej správy**“ (v texte komentára označovaný ako „PFS“). Z predchádzajúcej štruktúry štátnych zamestnancov podľa zákona č. 55/2017 Z. z. sa preto novým zákonom vyčlenila osobitná kategória pracovníkov, ktorí plnia úlohy priamo či nepriamo spojené so zabezpečovaním príjmov do štátneho

rozpočtu SR a rozpočtu EÚ, ktorých štátna služba má byť upravená nanovo spolu so štátnou službou súčasných colníkov. Novým zákonom tak došlo k integrácii dvoch predtým samostatných skupín pracovníkov finančnej správy. Je však potrebné zdôrazniť, že zákon musí reflektovať rozdielnosť viacerých relevantných aspektov štátnej služby pri plnení úloh finančnej správy. Do právneho poriadku Slovenskej republiky sa preto zaviedli pojmy „**ozbrojený príslušník finančnej správy**“ a „**neozbrojený príslušník finančnej správy**“.

Obe skupiny sa líšia, popri zdravotných, duševných a telesných nárokoch na nich kladených, predovšetkým v systéme sociálneho zabezpečenia, resp. sociálneho poistenia. Na ozbrojených PFS sa vzťahuje sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov, rovnako ako tomu bolo predtým v prípade colníkov. Funkcie, pri ktorých sa vyžaduje pridelenie strelnej zbrane, sú určené interným aktom prezidenta finančnej správy s prihliadnutím na mieru ohrozenia života alebo zdravia príslušníka finančnej správy, na iné závažné riziká, alebo na potrebu používať pri výkone funkcie donucovacie prostriedky. Z hľadiska osobitného systému sociálneho zabezpečenia ozbrojeného PFS a podmienenia trvania tohto zabezpečenia práve statusom ozbrojeného PFS sa ustanovilo, aby takýto príslušník zostal ozbrojeným PFS aj po tom, ako bol zaradený do funkcie bez zbrane, avšak len za predpokladu, že naďalej spĺňa kritéria na to byť ozbrojeným PFS v súlade s novým zákonom.

Nový zákon na jednej strane priniesol **vyššie platové ohodnotenie najmä prostredníctvom zvýšenia funkčných plátov** v porovnaní s platmi podľa zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov a zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na druhej strane **kladie na túto kategóriu pracovníkov vyššie nároky**, cieľom ktorých je zabezpečiť čo najvyšší stupeň odbornosti a profesionality pri plnení úloh finančnej správy a zároveň eliminovať korupčné správanie a iné nežiadúce prejavy pri výkone štátnej služby.

Štátna služba PFS je budovaná na princípoch politickej neutrality, zákonnosti, efektívneho riadenia, nestrannosti, profesionality a stability. Týmto princípmi sa riadia príslušníci finančnej správy pri výkone štátnej služby, služobný úrad pri vytváraní podmienok na riadne fungovanie štátnej služby a nadriadení pri rozhodovacej činnosti týkajúcej sa právnych vzťahov upravujúcich služobný pomer príslušníkov finančnej správy.

Novým zákonom sa výrazne posilnil **princíp**

stability služobného pomeru. Aj pre kategórie zamestnancov, ktorí predtým vykonávali štátnu službu podľa zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe, sa zaviedli inštitúty prevedenia, preloženia a zálohy pre prechodne nezaradených PFS, popri ktorých bude prepustenie zo služobného pomeru len prostriedkom ultima ratio v prípade, ak nebude možné uplatniť prevedenie, preloženie, ani zaradenie do zálohy pre prechodne nezaradených PFS.

Zákon č. 221/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bol schválený 19. 6. 2019 a nadobudol účinnosť 1. 9. 2019 a 1. 12. 2019 a 1. 1. 2021.

Prijatím zákona č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) došlo v súlade s princípom „jedenkrát a dost“ v tzv. prvej vlnе znižovania administratívnej záťaže fyzických osôb a právnických osôb využívaním informačných systémov verejnej správy k zrušeniu povinnosti predkladania výpisov z obchodného registra, živnostenského registra, katastra nehnuteľností a registra trestov ako povinných príloh v listinnej podobe. Fyzické osoby a právnické osoby sú v mnohých konaniach na základe osobitných zákonov naďalej povinné preukazovať prostredníctvom výpisov a potvrdení orgánom verejnej moci ďalšie skutočnosti, ktoré sú evidované v informačných systémoch verejnej správy.

Cieľom novely zákona bolo v súlade s princípom „jedenkrát a dost“ pokračovať v snahe o odbúranie administratívnej záťaže fyzických osôb a právnických osôb prostredníctvom tzv. druhej vlny znižovania administratívnej záťaže fyzických osôb a právnických osôb využívaním informačných systémov verejnej správy, rozšíriť rozsah údajov evidovaných v informačných systémoch verejnej správy, ktoré už fyzické osoby a právnické osoby nemusia orgánom verejnej moci predkladať v listinnej podobe. Ide o nasledovné potvrdenia a výpisy:

- **potvrdenie o daňových nedoplatkoch,**
- **potvrdenie o nedoplatkoch na sociálnom poistení,**
- **potvrdenie o nedoplatkoch na zdravotnom**

- **poistení,**
- **potvrdenie o návšteve školy,**
- **výpisy z registra mimovládnych neziskových organizácií.**

Novela zákona v jednotlivých novelizačných článkoch vypustila z osobitných predpisov zákonnú povinnosť fyzických osôb a právnických osôb na účel preukázania skutočností prikladať k žiadostiam listinné výpisy a potvrdenia, resp. dokladovať nimi skutočnosti, ktoré si orgány verejnej moci vedia overiť prostredníctvom informačných systémov verejnej správy. Jedným z novelizačných článkov je aj Daňový poriadok.

Zákon č. 369/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bol schválený 15. 10. 2019 a nadobudol účinnosť 1. 1. 2020 a niektoré ustanovenia až 1. 1. 2021.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky predložilo návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ako vlastnú iniciatívu.

Primárnym cieľom novely zákona bolo zníženie administratívnej záťaže daňových subjektov a zefektívnenie niektorých ustanovení zákona. Ustanovenie o zastupovaní sa upravilo tak, aby nová plná moc vždy nahradila predchádzajúcu, a to v rozsahu, v akom sa prekrývajú. Taktiež sa skrátila lehota, v ktorej správca dane nemôže povoliť odklad alebo platenie dane v splátkach z dôvodu, že daňový subjekt nedodržiaval podmienky uvedené v rozhodnutí správcu dane z piatich rokov na dva roky.

Z dôvodu zníženia administratívnej záťaže sa v registračnom konaní zrušila povinnosť daňových subjektov nahlasovať správcovi dane čísla zriadených bankových účtov a ustanovilo sa, aby registráciu k dani z príjmov vykonával správca dane z úradnej moci, na základe informácií získaných z príslušných registrov alebo na základe podaného daňového priznania.

Nadväzne na zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii **sa ustanovil zánik daňových nedoplatkov.** S cieľom efektívnejšieho vymáhania daňových nedoplatkov sa zaviedol nový spôsob exekúcie, **zadržaním vodičského preukazu.** Dane, sú dôležitý fiškálny nástroj politiky štátu,

aby však bolo možné zabezpečiť riadne plnenie všetkých jeho funkcií, je potrebné dôsledné vymáhanie ich platenia a následné vymáhanie.

Novelou zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach sa z dôvodu zefektívnenia správy daní ustanovilo, aby správca dane na základe podaného **čiasťového daňového priznania** nanovo vyrubil rozhodnutím daň na príslušné zdaňovacie obdobie, pričom týmto rozhodnutím sa predošlé rozhodnutie zruší.

Novela zákona č. 78/1992 Zb. o daňových poradcoch znížila administratívne konania, napr. Komora zapíše poradcu do zoznamu bez jeho žiadosti, ak sú splnené zákonné podmienky, Komora taktiež môže udeliť výnimku zo vzdelania a taktiež sa upravila evidencia osobných údajov v súvislosti s GDPR.

Novela zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice priniesla viaceré propodnikateľské opatrenia, ako napr. **možnosť ukončenia používania elektronickej registračnej pokladnice podnikateľom alebo inou osobou poverenou podnikateľom**, t. j. podnikateľovi nevzniknú náklady na servisnú organizáciu, predĺženie doby na odoslanie údajov do systému e-kasa v prípade, ak je pokladnica v off-line režime, možnosť používania jednej pokladnice e-kasa klient v prípade združení. Novelou zákona sa riešilo ukončenie certifikácie elektronickej registračnej pokladnice a v rámci centralizácie kompetencií bola zavedená zmena súvisiaca s výkonom technických expertíz z Colného úradu Bratislava na finančné riaditeľstvo. Zároveň sa ustanovilo zníženie administratívnej záťaže podnikateľov pri dodatočnom doievidovaní paragónov do pokladnice e-kasa klient bez povinnosti vytlačenia pokladničného dokladu.

Novela Daňového poriadku nadobudla účinnosť od 1. januára 2020 okrem ustanovenia o registrácii z úradnej moci a zverejňovania zoznamu daňových subjektov registrovaných na daň z príjmov a ustanovení o preúčtovaní preplatku, ktorých účinnosť sa zaviedla od **1. januára 2021.**

Novela zákona zaviedla viacero propodnikateľských opatrení:

- úprava ustanovenia o zastupovaní tak, aby nová plná moc vždy nahradila predchádzajúcu, a to v rozsahu, v akom sa prekrývajú, aby daňové subjekty nemuseli oznamovať správcovi dane odvolanie predchádzajúcej plnej moci,
- zrušila sa povinnosť daňových subjektov nahlasovať správcovi dane čísla zriadených bankových účtov,

- ustanovilo sa, aby registráciu k dani z príjmov vykonával správca dane z úradnej moci, na základe informácií získaných z príslušných registrov alebo na základe podaného daňového priznania,
- nadväzne na novely zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa ustanovil zánik daňových nedoplatkov pri tzv. osobnom bankrote,
- skrátila sa lehota, v ktorej správca dane nemôže povoliť odklad platenia dane alebo povolenie platenia dane v splátkach, v prípade keď daňový subjekt nedodrží podmienky platenia, a to z piatich rokov na dva,
- v súvislosti so zákonom o používaní ERP sa znížila administratívna záťaž podnikateľov pri dodatočnom doeidovaní paragónov do pokladnice e-kasa klient bez povinnosti vytlačenia pokladničného dokladu,
- s prihliadnutím na ukončenie používania elektronických registračných pokladníc a ukončenie činnosti servisných organizácií môže ukončenie používania elektronickej registračnej pokladnice vykonať aj samotný podnikateľ alebo ním poverená iná osoba.

Zákon č. 390/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bol schválený 22. 10. 2019 a nadobudol účinnosť 1. 10. 2020.

Novela zákona bola predložená aj na podklade Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky pre roky 2016 až 2020 schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky, v ktorom si vláda Slovenskej republiky v piatej kapitole „**Posilniť úlohu štátu a ochranu verejného záujmu**“, tretej podkapitole „**Spravodlivosť, súdnictvo**“ určila za cieľ, v záujme ochrany najmä malých a stredných podnikateľov, bojovať proti daňovým podvodom vytvorením podmienok na potieranie nečestných praktík pri likvidáciách obchodných spoločností, ako aj zaviesť a zefektívniť funkčné prepojenie verejných registrov týkajúcich sa podnikateľského sektora s cieľom zvýšiť transparentnosť podnikateľského prostredia a poskytnúť nielen podnikateľom relevantné informácie o subjektoch zapísaných v obchodnom registri, ktorí vstupujú do zmluvných a iných právnych vzťahov. V súvislosti s týmto cieľom vypracovalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky projekt „**Obchodný register a životné situácie podnikateľov**“, na podklade ktorého následne vláda Slovenskej republiky schválila nelegislatívny

materiál s názvom: **Návrh opatrení na zlepšenie fungovania obchodného registra.**

Novela zákona je teda legislatívnym vyjadrením uložených úloh a cieľov schválených vládou Slovenskej republiky.

Základný cieľ zmien:

- **realizácia opatrení na zlepšenie fungovania obchodného registra** – opatrenia je možné definovať ako opatrenia spočívajúce najmä v
 - **zмене zoznamu povinne zapisovaných subjektov do obchodného registra**, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby obchodný register, ako verejný zoznam zákonom ustanovených údajov, spoľahlivo plnil svoje hlavné funkcie, medzi inými hlavne funkciu zaistenia právnej istoty, ktorej prejavom je materiálna publicita zápisov (tiež označovaná ako princíp „dobrej viery“, v zmysle ktorej má obchodný register vo vzťahu k zapísaným subjektom poskytovať aktuálne údaje, ktoré sú voči tretím osobám účinné od momentu ich zverejnenia v Obchodnom vestníku); s uvedeným súvisí optimalizácia údajovej základne obchodného registra tak, aby sa do neho nezapisovali, resp. ďalej nevedli entity, pre ktoré spojenie s obchodným registrom stratilo opodstatnenie, pričom ide najmä o staré právne formy ako sú národné výbory, obecné podniky, či „hospodárske zariadenia“, ktoré boli do obchodného registra prevzaté ešte z právnej úpravy Hospodárskeho zákonníka,
 - **vyľúčení listinných návrhov na zápis údajov do obchodného registra** (tak prvozápis, zmena ako aj výmaz) a zavedenie výlučnej elektronickej podoby podávania návrhov na zápis údajov do obchodného registra, ktorá je spôsobilá prispieť k zefektívneniu a zjednodušeniu existujúcich procesov, maximalizovať aj časovú úsporu, ktorú proces elektronizácie procesov so sebou prináša (tak na strane navrhovateľov ako aj na strane registrových súdov); uvedené opatrenie si nevyhnutne vyžiada aj zmeny v ďalšom postupe pri spracovávaní návrhu na zápis, ako aj zmeny a úpravy na technickej úrovni používaných informačných systémov; zároveň je uvedené opatrenie týkajúce sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností (kodifikované znenie), ktorá ponúka členským štátom možnosť opcie

ustanoviť „pre všetky ... kategórie spoločností odovzdávanie všetkých ... typov dokumentov a údajov elektronicke“,

- **špecifických zákonných opatreniach smerujúcich k výmazu** tých zapísaných subjektov, ktoré dlhodobo neplnia svoje zákonné povinnosti vo vzťahu k obchodnému registru a iným orgánom štátnej moci (tzv. neaktívne, resp. mŕtve spoločnosti, spoločnosti, ktoré doposiaľ nemajú vykonanú premenu menovitých hodnôt vkladov a základného imania na menu euro atď.),
- **špecifických zákonných opatreniach súvisiacich s vylúčením možnosti dobrovoľného zápisu fyzickej osoby – podnikateľa** do obchodného registra, a to vzhľadom na zriadenie Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci zákonom o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci ako referenčného registra, vzhľadom na ktorý sa rovnako vytratil význam (najmä fakultatívneho) zapisovania fyzických osôb – podnikateľov do obchodného registra,
- **špecifických zákonných opatreniach smerujúcich k aktualizácii zapísaných údajov o podnikoch zahraničných právnických osôb a organizačných zložkách podnikov zahraničných právnických osôb v obchodnom registri,**
- **realizácii opatrení na zefektívnenie procesu likvidácie obchodných spoločností a družstiev** reagujúcich najmä na dlhoročné problémy aplikačnej praxe a tiež objektívne nevyhnutné pre efektívnu aplikáciu týmto zákonom novelizovaných súvisiacich ustanovení Obchodného zákonníka o zrušovaní a zániku obchodných spoločností a družstiev; v tejto súvislosti je potrebné uviesť, že významným nedostatkom súčasnej právnej úpravy likvidácie obchodných spoločností a družstiev je z pohľadu predkladateľa neadekvátna motivácia vyplývajúca z predchádzajúcej právnej úpravy pre zúčastnené osoby proces likvidácie úspešne iniciovať, viesť a efektívne ukončiť. Skutočnosť, že sa uvedenej téme v minulosti nevenovala tak potrebná a náležitá pozornosť, postavilo predkladateľa pri spracovaní príslušnej právnej úpravy pred zvlášť neľahkú úlohu, a to vysporiadať sa

so štvrtstoročím akumulovaných problémov a nedostatkov, ktoré boli doposiaľ len čiastočne adresované aplikačnou praxou alebo legislatívnou činnosťou.

Okrem novely Obchodného zákonníka došlo k novelizácii aj súvisiacich právnych predpisov, medzi ktoré patrí zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Novely zákona v roku 2020

Zákon č. 46/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bol schválený 25. februára 2020 a účinnosť nadobudol 1. 4. 2020. Išlo o vládný návrh zákona.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dlhodobo deklarovalo zámer postupnej transformácie vianočného príspevku na 13. dôchodok. V súlade s touto ambíciou sa predloženým zákonom zrušil vianočný príspevok a zafinovala sa nová dôchodková dávka – 13. dôchodok.

Nárok na 13. dôchodok **mali mať** v zásade všetci poberatelia dôchodku vyplácaného Sociálnou poisťovňou, bez ohľadu na výšku dôchodku.

Suma 13. dôchodku sa ustanovila vo výške priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky vykazanej Sociálnou poisťovňou k 31. decembru kalendárneho roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa určuje suma 13. dôchodku. To znamená, že napr. poberateľovi sólo starobného dôchodku sa mal vyplatiť 13. dôchodok v sume zodpovedajúcej priemernej mesačnej sume starobného dôchodku. V prípade, ak by mal poistenec nárok na viacero dôchodkových dávok, tak by sa mu vyplatil len jeden 13. dôchodok a to ten, ktorého suma bola najvyššia.

Financovanie 13. dôchodku malo byť s výnimkou sociálneho dôchodku a invalidného dôchodku z mladosti financované zo základných fondov starobného poistenia a invalidného poistenia.

Neskôr sa nová dávka 13. dôchodok v zákone o sociálnom zákone zrušila vzhľadom na nový zákon o 13. dôchodku.

Zákon č. 198/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia zasiahnutým opatreniami na zamedzenie šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, bol schválený 9. júla 2020 a účinnosť nadobudol 21. 7. 2020.

Cieľom zákona bola všestranná podpora podnikateľského sektoru pomocou opatrení napomáhajúcich oživeniu ekonomiky v čase nasledujúcom po útlme spôsobenom pandémiou choroby COVID-19.

Zákon obsahuje opatrenia administratívnej povahy, ako aj odstránenie byrokratických obmedzení malých a stredných podnikateľov a živnostníkov. Predmetné zásahy vyplývajú z požiadaviek aplikačnej praxe a boli v minulosti formulované adresátmi návrhu zákona na mnohých fórach.

Zákon bol pripravovaný s cieľom reagovať na mimoriadnu situáciu, resp. na vyhlásený núdzový stav v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19.

Zákon č. 296/2020 Z. z. o 13. dôchodku a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol schválený 21. októbra 2020 a nadobudol účinnosť 31. 10. 2020, 1. 1. 2021 a 1. 1. 2023.

Podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 46/2020 Z. z. sa v novembri 2020 mal poberateľom dôchodkov po prvýkrát vyplatiť 13. dôchodok ako dôchodková dávka zo sociálneho poistenia v sume zodpovedajúcej priemernej mesačnej sume daného druhu dôchodku.

Ustanovila sa však nová právna úprava 13. dôchodku ako štátnej sociálnej dávky, ktorou sa nahradila právna úprava 13. dôchodku zo sociálneho poistenia.

Nárok na 13. dôchodok majú po novom všetci poberatelia dôchodku bez ohľadu na sumu poberaného dôchodku. Suma 13. dôchodku sa ustanovila diferencovane, a to v závislosti od sumy už poberaného dôchodku, resp. úhrnu súm poberaných dôchodkov. Tento 13. dôchodok je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou solidárnejší k poberateľom dôchodkov s nižšou úrovňou dôchodkových príjmov.

Zákon č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol schválený 21. októbra 2020 a nadobudol 1. 1. 2021 a 1. 8. 2021.

Zákon bol vypracovaný na základe Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 až 2024. Vláda Slovenskej republiky sa v programovom vyhlásení zaviazala prijať takú právnu úpravu zaistovania majetku, ktorá v súlade s medzinárodnými štandardmi vyplývajúcimi zo záväzkov Slovenskej republiky v tejto oblasti, zabezpečí efektívne vyhladávajúce, zaistovanie a odnímanie výnosov z trestnej činnosti a zavede-

nie jasných a účelných pravidiel pre správu zaisteného majetku a nakladanie s ním. Osobitný dôraz sa má venovať zamedzeniu účelových prevodov nelegálne získaného majetku vykonávaných s cieľom mariť výkon majetkových trestov uložených v trestnom konaní. Okrem toho programové vyhlásenie vlády vyslovene vyžaduje zriadenie úradu, ktorý bude spravovať majetok zaistený v trestnom konaní, pri správe daní a ciel, ako aj pri výkone medzinárodných sankcií. Všetky uvedené požiadavky nový zákon naplňa.

Zákon ďalej v súlade s programovým vyhlásením vlády zaviedol dve nové skutkové podstaty trestných činov, a to trestný čin zneužitia práva (ohýbanie práva) a trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody (prikrmovanie).

Zákonom sa ďalej vykonáva transpozícia a implementácia právne záväzných aktov Európskej únie.

V prvom rade ide o smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/42/EÚ z 3. apríla 2014 o zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii. Ako z názvu smernice vyplýva, ide o **právnú úpravu, ktorá bezprostredne súvisí s problematikou zaistovania majetku a odnímania výnosu z trestnej činnosti**. To platí aj pre nariadenie Rady (EÚ) 2018/1805 o vzájomnom uznávaní príkazov na zaistenie a príkazov na konfiškáciu, ktorého implementácia sa vykonáva týmto zákonom.

Ďalej sa prebrala smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1673 z 23. októbra 2018 o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva. Programové vyhlásenie vlády definuje predchádzanie legalizácii výnosov z trestnej činnosti a jej odhaľovanie ako jednu zo svojich priorit. Naviac, legalizácia výnosov z trestnej činnosti je dôležitým impulzom pre vhodne nastavenú právnu úpravu odnímania výnosov z trestnej činnosti, ktorá je bez efektívneho systému zaistovania majetku bezzubá. Vláda sa v oblasti boja proti legalizácii výnosov z trestnej činnosti zaviazala vytvoriť legislatívny rámec upravujúci problematiku virtúálnych mien v trestnom práve, čo sa zabezpečuje transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/713 zo 17. apríla 2019 o boji proti podvodom s bezhotovostnými platobnými prostriedkami a proti ich falšovaniu a pozmeňovaniu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/413/SV.

Zákonom sa ďalej pokračuje v implementácii nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry a rov-

nako sa zabezpečuje implementácia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1805 o vzájomnom uznávaní príkazov na zaistenie a príkazov na konfiškáciu. **Obe nariadenia predstavujú kľúčové nástroje pre boj s trestnou činnosťou poškodzujúcou finančné záujmy Európskej únie najmä v súvislosti s odnímaním výnosov z tejto trestnej činnosti.** Na to, aby Slovenská republika vedela účinne aplikovať nariadenie o vzájomnom uznávaní príkazov na zaistenie a príkazov na konfiškáciu, musí mať efektívny vnútroštátny systém pre zisťovanie majetku a jeho následnú konfiškáciu vrátane správy zaisteného a skonfiškovaného majetku.

Zákonom sa súčasne odstránil transpozíčný deficit vyplývajúci zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV.

Predkladateľ zvolil pri príprave zákona riešenie spočívajúce v sústredení úloh vyplývajúcich z programového vyhlásenia vlády, ako aj súvisiacich transpozíčných a implementačných aktivít do jedného uceleného materiálu, čím sa vyhne viacerým paralelným novelizáciám zákonov kódexového typu.

Nosnou právnou úpravou je samotný zákon o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Cieľom tejto právnej úpravy je zaviesť režim správy majetku zaisteného najmä v trestnom konaní, pričom táto právna úprava sa bude používať aj v rámci iných procesov (napr. daňové konanie, výkon medzinárodných sankcií, či preukazovanie pôvodu majetku). Zákonom sa upravujú štátne orgány, ktoré sú zodpovedné za správu zaisteného majetku, práva a povinnosti osôb dotknutých zaistením majetku a správcu zaisteného majetku. Zákonom sa zriadil Úrad pre správu zaisteného majetku, ktorý zabezpečuje správu zaisteného majetku podľa nového zákona. Správnou úpravou úzko súvisí rozšírenie katalógu zaisťovacích inštitútov v Trestnom poriadku.

Ďalej sa zákonom vykonala novelizácia Trestného zákona, ktorou sa zohľadnil nový zákon v čl. I, zaviedol sa nový trestný čin zneužitia práva, trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody, upravil sa trestný čin neoprávneného vyrobene a používania platobného prostriedku, trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti a trestný čin nepriamej korupcie. **Niektoré zmeny či doplnenia sú výsledkom transpozícií niekoľkých**

smerníc, ktoré sa zákonom vykonávajú. Ďalej zákon zaviedol definíciu výnosu na účely Trestného zákona a zaviedol sa nový druh ochranného opatrenia zhabanie časti majetku.

V rámci novelizácie Trestného poriadku sa zákon zameriaval primárne na rozšírenie inštitútov slúžiacich na zaistenie majetku určeného na páchanie trestných činov alebo ktorý je výnosom z trestnej činnosti (zaistenie nehnuteľnosti, zaistenie majetkovej účasti v právnickej osobe, zaistenie inej majetkovej hodnoty, zaistenie náhradnej hodnoty, zaistenie hnutelnej veci) a nanovo sa upravil štvrtý diel prevej časti štvrtej hlavy Trestného poriadku. Zároveň sa na účely trestného konania definuje vec dôležitá pre trestné konanie a rozlišujú sa účely zaistenia. Ostatné novelizačné body väčšinou súvisia s transpozíciami smerníc a implementáciou nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry.

Novelizácia Daňového poriadku súvisí s právnou úpravou správy zaisteného majetku.

Zákon č. 416/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bol schválený 2. decembra 2020 a účinnosť nadobudol 1. 1. 2021, 1. 7. 2021 a 1. 1. 2022.

Zákonom sa implementuje článok 9a Smernice Rady (EÚ) 2017/952 z 29. mája 2017, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2016/1164, pokiaľ ide o hybridné nesúlady s tretími krajinami.

V čl. I sa menil a doplnil zákon o dani z príjmov, ktorý už predtým obsahoval určité opatrenia na ochranu proti daňovým podvodom, pričom predmetom zákona je aj stanovenie ďalších pravidiel s cieľom posilnenia úrovne ochrany proti agresívnemu daňovému plánovaniu a pravidiel proti narušaniu základu dane a presunu ziskov mimo územia Slovenskej republiky. Nové opatrenia vyplývajú z povinnosti transpozície Smernice Rady (EÚ) 2017/952 z 29. mája 2017, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2016/1164, pokiaľ ide o hybridné nesúlady s tretími krajinami. Zavádzajú sa pravidlá, ktoré predchádzajú vzniku hybridných nesúladoz vymezením transparentného subjektu ako daňovníka, ak ho za daňovníka považuje jeho zriaďovateľ.

Ďalej zákon obsahuje aj legislatívnu úpravu uplatňovania pravidiel pre kontrolované zahraničné spoločnosti tzv. CFC pravidiel aj na fyzické osoby, ktorých zámerom je obmedziť odkladaniu

príjmov do zahraničia s nízkym alebo žiadnym daňovým zaťažiením.

Okrem toho sa rozširujú benefity poskytované finančnou správou daňovníkom, a to o oznámenie o výške a splatnosti preddavkov na daň z príjmov s cieľom zjednodušiť podnikanie na Slovensku.

Zákomom sa na základe poznatkov z uskutočnených konzultácií a z aplikačnej praxe upravujú, spresňujú a zjednocujú z dôvodu zvýšenia právnej istoty daňovníkov niektoré ustanovenia zákona o dani z príjmov.

V čl. II sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok), kde sa vzhľadom na súčasnú mimoriadnu situáciu, ktorá ovplyvnila aj fungovanie systémov finančnej správy, okrem iného posunula registrácia z úradnej moci, a to **od 1. januára 2022**.

V čl. III sa mení a dopĺňa zákon č. 359/2015 Z. z. o automatickej výmene informácií o finančných účtoch na účely správy daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2016 Z. z. a zákona č. 305/2019 Z. z. S cieľom zabezpečiť súlad s globálnym štandardom OECD pre výmenu informácií o finančných účtoch sa upravuje sankcia pre držiteľov finančných účtov a ovládajúce osoby v prípade, ak predložia finančnej inštitúcii nepravdivé čestné vyhlásenie o rezidencii na daňové účely.

Zákon č. 421/2020 Z. z. o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol schválený 8. decembra 2020 a účinnosť nadobudol 1. 1. 2021.

Išlo o vládny návrh zákona o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na roky 2020 až 2024, v ktorom sa vláda Slovenskej republiky zaviazala prijať opatrenia na prekonanie ekonomickej a sociálnej krízy vyvolanej pandemiou COVID-19 a presadzovať opatrenia na zlepšenie kvality podnikateľského prostredia a zvýšenie konkurencieschopnosti. V súvislosti s negatívnymi dopadmi šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 bola prijatá právna úprava v zákone č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorá okrem iného mala vytvoriť právny rámec pre poskytnutie dočasnej ochrany podnikateľom, ktorí majú sídlo alebo miesto podnikania v Slovenskej republike,

a sú zasiahnutí negatívnymi dopadmi šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Táto právna úprava mala však dočasný charakter a neposkytuje dostatočnú ochranu podnikateľským subjektom plošne v situácii, kedy sa podnikateľ dostane do finančných ťažkostí, ktoré je možné preklenúť obmedzením pôsobnosti inak prísnych povinností súvisiacich s insolvenciou, ak je skutočne dôvodný predpoklad, že sa poskytnutou dočasnou ochranou umožní tomuto podnikateľovi pokračovať v podnikaní, zabrániť tak strate pracovných miest, know-how a súčasne takáto ochrana prispeje k vyššej miere uspokojenia pohľadávok veriteľov.

Cieľom zákona je preto **poskytnutie dočasného časového rámca podnikateľom vo finančných ťažkostiach na účely pokračovania v prevádzkovaní podniku** podľa vzoru dočasnej ochrany upravenej zákonom č. 62/2020 Z. z. Tento právny inštitút je určený pre podnikateľov, ktorí sa ocitli spravidla vo veľmi vážnej finančnej situácii, v dôsledku ktorej je ohrozená nielen súčasná, ale najmä budúca možnosť prevádzkovania podniku (going concern), sú ohrozené existujúce pracovné miesta, know-how podniku, schopnosť uhrádzať pohľadávky veriteľov v súvislosti s prevádzkovaním podniku a pod. O poskytnutie dočasnej ochrany v zmysle zákona je oprávnený žiadať podnikateľ prevádzkujúci podnik so sídlom alebo miestom podnikania na území Slovenskej republiky. V súvislosti so zavedením tohto inštitútu sa vytvorili interaktívne elektronické formuláre, ktoré svojou štruktúrou vychádzajú z už existujúcich formulárov pre dočasnú ochranu podľa zákona č. 62/2020 Z. z. Pre podnikateľa pod dočasnou ochranou sa zaviedla možnosť úverového financovania na účel zachovania prevádzky podniku. Podľa nového zákona sa dočasná ochrana po splnení zákonom ustanovených podmienok poskytne na obdobie troch mesiacov od jej poskytnutia (t. j. odo dňa nasledujúceho po dni zverejnenia tejto informácie v Obchodnom vestníku), pričom podnikateľovi pod dočasnou ochranou sa umožňuje podať žiadosť o predĺženie dočasnej ochrany na ďalšie tri mesiace. Zákon upravuje aj vzťah dočasnej ochrany poskytnutej podľa zákona č. 62/2020 Z. z. a dočasnej ochrany, ktorá bude poskytovaná na základe tohto nového zákona.

Okrem právnej úpravy dočasnej ochrany sa zákonom zaviedla zmena právnej úpravy malého konkurzu v zákone č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá má za cieľ zefektívniť a zatraktívniť právnu úpra-

■ Zákon č. 563/2009 Z. z.

vu tzv. „malého konkurzu“. Cieľom tejto právnej úpravy zlepšiť kľúčové parametre týkajúce sa likvidačných konaní. Inšpiráciou tejto právnej úpravy je právna úprava oddĺženia. V malom konkurze sa upravuje pôsobnosť správcu skôr ako administrátora konania, kde riešenie miery uspokojenia jednotlivých veriteľov, ako aj obsah majetkovej podstaty, je viac postavené na iniciatíve veriteľov. Konkurz v prípade malého konkurzu je likvidačným konaním, v ktorom neexistuje záujem na pokračovaní v prevádzke podniku, resp. je zanedbateľný, a tento jednoznačne prevyšuje záujem veriteľov na uspokojení ich pohľadávok. Cieľom zákona bolo preto vykonštruovať jednoduché, efektívne, hospodárne a rýchle likvidačné konanie. Upravili sa súčasne aj zodpovednostné mechanizmy a sankcie, ktoré možno uložiť štatutárnemu orgánu úpadcu za porušenie jeho povinností v malom konkurze.

Novela zákona rok 2021

Zákon č. 45/2021 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol schválený 28. 1. 2021 a účinnosť nadobudol dňom vyhlásenia v Zbierke zákonov SR.

Zákon bol vypracovaný nadväzne na zhoršujúcu situáciu, ktorá vznikla v súvislosti s pandemiou spôsobenou ochorením COVID-19, ktorá je následkom šírenia koronavírusu.

Cieľom zákona bolo doplniť vláde SR kompetenciu, a to možnosť upustiť od ukladania daňových sankcií za podmienok a v rozsahu, v akom vláda určí vo svojom nariadení.

Zdroj:

www.nrsr.sk, www.slovensko.sk

PREHLAD

Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok)

PRVÁ ČASŤ	ZÁKLADNÉ A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA		
PRVÁ HLAVA	ZÁKLADNÉ USTANOVENIA	§	1 – 12 25
DRUHÁ HLAVA	PODANIA	§	13 – 18 47
TRETIA HLAVA	ÚKONY ZABEZPEČUJÚCE PRIEBEH A ÚČEL SPRÁVY DANÍ	§	19 – 26 61
ŠTVRTÁ HLAVA	LEHOTY	§	27 – 29 76
PIATA HLAVA	DORUČOVANIE PÍSOBNOSTÍ.	§	30 – 35 79
DRUHÁ ČASŤ	ČINNOSTI SPRÁVCU DANE		
PRVÁ HLAVA	PRÍPRAVA DAŇOVÉHO KONANIA		
TRETIA ČASŤ	PLATENIE DANE	§	55 – 57 131
ŠTVRTÁ ČASŤ	DAŇOVÉ KONANIE		
PRVÁ HLAVA	VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	§	58 – 66 140
DRUHÁ HLAVA	OSOBITNÉ DAŇOVÉ KONANIA	§	67 – 78 153
TRETIA HLAVA	DAŇOVÉ PREPLATKY A DAŇOVÉ NEDOPLATKY	§	79 – 87 176
ŠTVRTÁ HLAVA	DAŇOVÉ EXEKUČNÉ KONANIE	§	88 – 153 195
PIATA ČASŤ	ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTÍ	§	154 – 157 260
ŠIESTA ČASŤ	OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE KONKURZ A REŠTRUKTURALIZÁCIU	§	158 – 159 269
SIEDMA ČASŤ	SPOLOČNÉ, SPLNOMOCŇOVACIE, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	§	160 – 167 272
PRÍLOHA	ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EÚ		288

o správe daní (daňový poriadok)

a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení

zákona č. 331/2011 Z. z., zákona č. 332/2011 Z. z., zákona č. 384/2011 Z. z., zákona č. 546/2011 Z. z., zákona č. 69/2012 Z. z., zákona č. 91/2012 Z. z., zákona č. 235/2012 Z. z., zákona č. 246/2012 Z. z., zákona č. 440/2012 Z. z., zákona č. 218/2013 Z. z., zákona č. 435/2013 Z. z., zákona č. 213/2014 Z. z., zákona č. 218/2014 Z. z., zákona č. 333/2014 Z. z., zákona č. 361/2014 Z. z., zákona č. 130/2015 Z. z., zákona č. 176/2015 Z. z., zákona č. 252/2015 Z. z., zákona č. 269/2015 Z. z., zákona č. 393/2015 Z. z., zákona č. 447/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 298/2016 Z. z., zákona č. 339/2016 Z. z., zákona č. 267/2017 Z. z., zákona č. 344/2017 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 213/2018 Z. z., zákona č. 68/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z., zákona č. 369/2019 Z. z., zákona č. 390/2019 Z. z., zákona č. 46/2020 Z. z., zákona č. 198/2020 Z. z., **zákona č. 296/2020 Z. z., zákona č. 312/2020 Z. z., zákona č. 416/2020 Z. z., zákona č. 421/2020 Z. z. a zákona č. 45/2021 Z. z.**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

(1) Tento zákon upravuje správu daní, práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vzniknú v súvislosti so správou daní.

(2) Podľa tohto zákona sa postupuje, ak osobitné predpisy¹⁾ neustanovujú inak.

(3) Ak tak ustanovuje osobitný predpis,^{1a)} ustanovenia tohto zákona sa primerane použijú na osobitný odvod vybraných finančných inštitúcií.^{1b)}

(4) Ak tak ustanovuje osobitný predpis,^{1c)} ustanovenia tohto zákona sa primerane použijú na osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach.^{1d)}

(5) Ak tak ustanovuje osobitný predpis,^{1e)} ustanovenia tohto zákona sa primerane použijú na odvod časti poistného.^{1f)}

K omentár k § 1

Ustanovenie upravuje predmet a rozsah pôsobnosti zákona, pričom sa uplatňuje subsidiárny vzťah zákona k hmotno-právnym predpisom tak,

Odkazy k textu sú uvedené na str. 282.

že **ustanovenie zákona sa použije len v prípade, ak iný zákon upravujúci dane neobsahuje úpravu správy daní, ktorá je odlišná od úpravy v zákone o správe daní.**

Ako sme už uviedli v úvode, niekoľko daní máme v Slovenskej republike, pričom tie sú upravené v jednotlivých daňových zákonoch. Tieto zákony upravujú práva a povinnosti v súvislosti s konkrétnou daňou.

Patrí sem napríklad

- úprava predmetu dane,
- daň z príjmu,
- daň z majetku alebo nehnuteľnosti,
- úprava dodania tovarov alebo služieb,
- úprava daňového priznania,
- úprava splatnosti dane, lehôt či výmeru daňovej povinnosti.

Procesné hľadisko správy daní

Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní – Daňový poriadok, pričom pod procesné hľadisko sú zaradené činnosti jednotlivých daňových subjektov alebo samotného správcu dane. Niektoré činnosti súvisiace so správou daní sú upravené v konkrétnych daňových zákonoch.

Dane, ktoré sú predmetom Daňového poriadku sú priamym príjmom štátneho rozpočtu. Hlavnou a podstatnou úlohou správy daní je zabezpečiť úhradu dane, ktorej výška bola zistená pomocou ustanovení tohto zákona. Následne sa zistená výška dane po úhrade stáva príjmom štátneho rozpočtu.

Predmet, rozsah pôsobnosti daňového poriadku

Subsidiárny vzťah zákona k hmotno-právnym predpisom sa uplatňuje spôsobom, že ustanovenie zákona sa použije len v prípade, ak iný zákon upravujúci dane neobsahuje úpravu správy daní, ktorá je odlišná od úpravy v zákone o správe daní. Tieto zákony sú nadradené nad Daňový poriadok a pred jeho ustanoveniami majú prednosť. **V súvislosti s týmito právnymi predpismi ešte upozorňujeme, že neobsahujú duplicitné znenia ustanovení ako má Daňový poriadok.**

Všetky nižšie uvedené daňové zákony tvoria daňovú a poplatkovú sústavu.

Poznámka

K iným daňovým predpisom patrí zákon č. 373/2012 Z. z. o núdzových zásobách ropy a ropných výrobkov a o riešení stavu ropnej núdze a o doplnení zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vy-

soko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov, zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov, zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov, zákon č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 253/2015 Z. z., zákon č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj bol do týchto právnych predpisov doplnený po účinnosti zákona, a to s účinnosťou od 1. 11. 2016.

Vznik práv a povinností

Daňový poriadok upravuje pravidlá uplatňujúce sa pri správe daní. V súvislosti so správou daní vznikajú daňovým subjektom alebo iným osobám práva ale i povinnosti, ktoré sú taktiež predmetom úpravy Daňového poriadku.

Ustanovenia Daňového poriadku sa používajú aj v súvislosti s osobitným odvodom vybraných finančných inštitúcií a v súvislosti s osobitným odvodom z podnikania v regulovaných odvetviach. Počnúc **1. januára 2017** (zákon č. 339/2016 Z. z.) sa rozšíril rozsah, na ktorý sa Daňový poriadok vzťahuje. Ide o odvod časti poisťného podľa zákona o poisťovníctve.

Poznámka

Daňový úrad pre vybrané daňové subjekty vykonáva správu odvodu časti poisťného, pričom primerane daňový úrad postupuje podľa ustanovení zákona o orgánoch štátnej správy alebo Daňového poriadku.

Poistovňa, poisťovňa z iného členského štátu a pobočka zahraničnej poisťovne sú povinné z poistných zmlúv uzavretých po 31. decembri 2016 odviesť 8 % z prijatého poistného z poistenia z činnosti vykonávanej na území Slovenskej republiky za mesiace január až november do konca decembra príslušného kalendárneho roka a za mesiac december do konca januára nasledujúceho roka na osobitný príjmový účet Daňového úradu pre vybrané daňové subjekty.

! Upozornenie!

S účinnosťou od 1. 1. 2019 sa ustanovenie doplnilo odkazom na zákon o dani z poistenia, a to vzhľadom na doplnenie novej dane do daňového systému v Slovenskej republike, a to dane z poistenia, nakoľko sú v nej taxatívne vymenované všetky dane v Slovenskej republike.

Po novom sa zadefinovala daň na účely daňového poriadku, na ktorú sú naviazané všetky procesy súvisiace so správnym zistením a vyrubením dane a ďalšie činnosti podľa Daňového poriadku.

Predmetom dane z poistenie je poistenie v odvetviach neživotného poistenia uvedených v prílohe č. 1, ak je poistné riziko umiestnené v tuzemsku.

§ 2

Základné pojmy

Na účely tohto zákona sa rozumie

- správou daní postup súvisiaci so správnym zistením dane a zabezpečením úhrady dane a ďalšie činnosti podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov,¹⁾
- daňou daň podľa osobitných predpisov¹⁾ vrátane úroku z omeškania, úroku a pokuty podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov²⁾, miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady podľa osobitného predpisu³⁾ a miestny poplatok za rozvoj podľa osobitného predpisu^{3a)}
- daňovým konaním konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach a povinnostiach daňových subjektov,
- daňovým preplatkom suma platby, ktorá prevyšuje splatnú daň,
- daňovou pohľadávkou pohľadávka správcu dane na dani do lehoty splatnosti dane, ak tento zákon neustanovuje inak,
- daňovým nedoplatkom dlžná suma dane po

lehoty splatnosti dane,

- oznamovacou povinnosťou povinnosť daňového subjektu oznamovať skutočnosti alebo ich zmeny podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov.¹⁾
- indexom daňovej spoľahlivosti hodnotenie daňového subjektu na základe plnenia jeho povinností voči finančnej správe podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov.²⁾

K omentár k § 2

Ustanovenie vymedzuje základné pojmy používané v zákone. **Základným pojmom je daň.** Ďalej sa vymedzujú pojmy ako daňový nedoplatok, daňový preplatok, daňová pohľadávka, daňové konanie a oznamovacia povinnosť.

Ako sme už uviedli, v prvom rade je potrebné na účely pojmov v tomto ustanovení zadefinovať pojem daň, ktorá je predmetom Daňového poriadku. **Daň je základným pojmom, ktorým sa na účely tohto zákona rozumie** okrem dane podľa daňových zákonov aj úrok z omeškania, úrok a pokuta upravené týmto zákonom, iným daňovým zákonom alebo zákonom o účtovníctve, ako aj miestny poplatok ustanovený zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku a miestny poplatok za rozvoj, ktorý sa do sústavy miestnych poplatkov doplnil od 1. 11. 2016.

Daň

Ide o platbu fyzických alebo právnických osôb, ktorá je vynútiteľná, nenávratná, spravidla neúčelová, zákonom určená a pravidelne sa opakujúca, ktorú vyberá štát a orgány miestnej samosprávy v prospech verejných rozpočtov a účelových fondov na úhradu verejných výdavkov vo vopred určenej výške a s presne určeným termínom splatnosti. Sústava či zoznam daní, ktoré sa vyberajú alebo môžu vyberať na sledovanom území, sa nazýva daňová sústava.

Správa daní

Daňový poriadok týmto pojmom rozumie postup súvisiaci so správnym zistením dane a zabezpečením úhrady dane a ďalšie činnosti podľa iných právnych predpisov.

Na Slovensku sa dane delia na

– Daň z príjmov

Túto daň upravuje zákon o dani z príjmov, ktorý upravuje daň z príjmov fyzickej osoby alebo právnickej osoby, spôsob platenia a vyberania dane.

– **Daň z motorových vozidiel**

Predmetom tejto dane je vozidlo, ktoré je evidované v Slovenskej republike a používa sa na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť (podnikanie) v zdaňovacom období. Používaním vozidla na podnikanie sa na účely zákona rozumie skutočné používanie vozidla na podnikanie, účtovanie o vozidle, evidovanie vozidla v daňovej evidencii, uplatňovanie výdavkov spojených s používaním vozidla alebo používanie vozidla na podnikanie daňovníkom.

– **Daň z pridanej hodnoty**

Jej predmetom je dodanie tovaru za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby, poskytnutie služby za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby, nadobudnutie tovaru za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu Európskej únie, dovoz tovaru do tuzemska.

– **Spotrebné dane**

Spotrebné dane predstavujú nepriame dane selektívneho charakteru, ktoré sa vzťahujú len na vybraný druh tovaru. Spotrebné dane sú jednodupňovou daňou. Vyberajú sa na jednom stupni, a to v zásade pri vyskladnení vybraného druhu tovaru od výrobcu, pretože sa tovar stáva zdaniteľným už výrobou, alebo pri preprave alebo dovoze na územie Slovenskej republiky. Výnos zo spotrebných daní predstavuje nezanedbateľný príjem štátneho rozpočtu, ktorý závisí od konečnej spotreby vybraných druhov tovarov, ktorá je nepriamo regulovaná aj výškou daňového zaťaženia. Spotrebné dane nepatria medzi dane, ktoré by priamo postihovali fyzické osoby alebo právnické osoby. Postihujú ich však nepriamo, a to pri nákupe uvedených vybraných druhov tovarov, keďže spotrebná daň je započítaná do predajnej ceny tovaru.

K spotrebným daniam patrí daň z alkoholických nápojov, daň z tabakových výrobkov, daň z elektriny, uhlia a zemného plynu, daň z minerálneho oleja.

– **Miestne dane**

Tieto dane ukladajú obce všeobecne záväzným nariadením, v ktorom upravujú sadzby daní, zníženie daní a oslobodenie od daní. Rovnako aj poplatok ukladajú obce všeobecne záväzným nariadením, ktorým tiež upravujú sadzby poplatku, ako aj podklady pre jeho zníženie alebo odpustenie. Všeobecné záväzné nariadenia sú spravidla zverejňované na webových stránkach príslušných obcí. K miestnym daniam patrí daň z nehu-

telností, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie prístroje, daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta, daň za jadrové zariadenie.

– **Miestny poplatok za rozvoj**

Poplatok za rozvoj môže ustanoviť obec na svojom území, v jej jednotlivých častiach alebo v jednotlivom katastrálnom území všeobecne záväzným nariadením.

Oblasti, ktoré zahŕňa správa daní

Ide o množstvo činností a procesov ich vykonania, tak na strane daňového subjektu, správcu dane alebo tretej osoby:

- priebeh registrácie pre vybrané dane,
- začatie, priebeh a skončenie daňovej kontroly,
- miestne zisťovanie,
- spôsob podávania daňových priznaní,
- spôsob komunikácie so správcou dane,
- spôsob platenia dane,
- pravidlá podávania dodatočných daňových priznaní,
- pravidlá určovania miestnej príslušnosti správcu dane,
- pravidlá doručovania písomností,
- pravidlá plynutia lehôt,
- pravidlá odvolania,
- pravidlá odloženia platenia dane alebo platenia dane v splátkach,
- pravidlá vrátenia daňového preplatku,
- pravidlá vymáhania daňového nedoplatku,
- určenie výšky alebo spôsobu výpočtu pokút a úrokov z omeškania.

Miestna príslušnosť

K správe daní patrí aj určenie miestnej príslušnosti správcu dane. Ide napríklad o príslušnosť daňového úradu, ktorému sa podáva daňové priznanie.

Miestna príslušnosť DPH, dane z príjmov, dane z motorových vozidiel – túto príslušnosť vykonávajú daňové úrady. Pri dani z pridanej hodnoty tam nepatrí dovoz tovaru.

Správa spotrebných daní a DPH pri dovoze tovaru – túto príslušnosť vykonávajú colné úrady.

Správa miestnych daní – túto príslušnosť vykonávajú mestá a obce.

Na správe daní sa zúčastňuje aj samotný daňový subjekt (napr. podnikateľ) a ďalšie osoby vymedzené Daňovým poriadkom.

Daňové konanie

Ide o osobitný typ správneho konania, v ktorom sa rozhoduje o právach aj povinnostiach daňových subjektov. Ide o postup, ktorý vykonáva obvykle správca dane a podľa charakteru prejednávanej veci môžu byť rôzne daňové konania, ako napríklad daňové exekučné konania alebo procesy vo veci daňovej kontroly. **Daňového konania sa môže zúčastniť** buď priamo daňovník, prípadne môže na to splnomocniť tretiu osobu, ktorá ho bude zastupovať.

Daňová kontrola

V rámci daňového konania je veľmi dôležitým inštitútom daňová kontrola. Daňovou kontrolou sa zisťujú alebo preverujú rôzne skutočnosti potrebné na dosiahnutie účelu daňového konania. Môže ním byť napríklad vyriešenie sporu medzi správcom dane a daňovým subjektom ohľadom daňových záležitostí. Počas konania je možné využívať z pohľadu daňového subjektu riadne aj mimoriadne opravné prostriedky, odvolávať a voči rozhodnutiam vyplývajúcim z konania, podávať sťažnosti, návrhy, reklamácie a námietky.

Daňový preplatok

Ide o sumu platby, ktorá prevyšuje splatnú daň (daň, ktorá mala byť daňovým subjektom zaplatená). Preplatok vzniká dňom nasledujúcim po zaplatení dane, najskôr však po splatnosti dane. Preplatok na dani z príjmov vo všeobecnosti vznikne dňom nasledujúcim po dni splatnosti dane.

Daňová pohľadávka

Pohľadávka je to, čo je niekto niekomu povinný vyrovnať – vrátiť, je to nárok veriteľa (PO alebo FO) na peňažné, alebo vecné plnenie zo strany dlžníka. Daňovou pohľadávkou je pohľadávka správcu dane na dani do lehoty splatnosti dane.

Daňový nedoplatok

Pod nedoplatkom sa všeobecne rozumie nezaplatený alebo nevyplatený zvyšok sumy. Daňovým nedoplatkom je dlžná suma dane po lehote splatnosti dane, ktorú mal daňový subjekt povinnosť zaplatiť. Daňový nedoplatok vzniká aj v prípade, ak nebola zaplatená celá výška dane po splatnosti (zaplatená len časť).

Oznamovacia povinnosť

Ide o povinnosť daňového subjektu, ktorá sa viaže na isté skutočnosti, ku ktorým došlo alebo k zmene tých skutočností, ktoré súvisia so správou daní alebo daniami podľa vyššie spomenutých

právnych predpisov. **Oznamovacia povinnosť sa týka skutočností, ktoré sú stanovené Daňovým poriadkom.**

! Upozornenie!

Od roku 2018 bol zavedený index daňovej spoľahlivosti. Po novom sa teda ustanovilo, aby finančná správa vytvorila objektívne, nezávislé a legálne aplikovateľné hodnotenie daňových subjektov – podnikateľov, ktoré má predovšetkým motivačný a preventívny charakter, a ktoré zároveň umožní poskytnúť osobitné daňové režimy pre spoľahlivé daňové subjekty. Index daňovej spoľahlivosti tak prispieva priamo alebo nepriamo k zlepšeniu výberu daní a k zlepšovaniu podnikateľského prostredia. Subjekty s najvyššou spoľahlivosťou môžu požívať v porovnaní s menej spoľahlivými subjektmi určité výhody v rámci zákonných možností, čo subjekty motivuje správať sa zodpovedne smerom k finančnej správe, keďže riadne plnenie povinností má pozitívny vplyv na určenie indexu daňovej spoľahlivosti.

Osobitné daňové režimy sú verejne známe. Podrobnosti týkajúce sa kritérií určenia oprávnenosti daňového subjektu na osobitné daňové režimy a zoznam osobitných daňových režimov uverejňuje Finančné riaditeľstvo SR na svojom webovom sídle.

§ 3

Základné zásady správy daní

(1) Pri správe daní sa postupuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a iných osôb.

(2) Správca dane postupuje pri správe daní v úzkej súčinnosti s daňovým subjektom a inými osobami a poskytuje im poučenie o ich procesných právach a povinnostiach, ak tak ustanoví tento zákon. Správca dane je povinný zaoberať sa každou vecou, ktorá je predmetom správy daní, vybaviť ju bezodkladne a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne mu určeniu a vyrubeniu dane.

(3) Správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo pri správe daní vyšlo najavo.